Ao. 1843. Vrijdag, den 19 Mei. No. [illegible]

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 26 Mei des jaars 1843, des voormiddags te 11 uren, zal, onder nadere approbatie, door den Gouverneur der provincie *Groningen*, of, bij deszelfs absentie, door een' der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in de provincie *Groningen*, aan het lokaal van het Gouvernement te *Groningen*, worden aanbesteed:

Het vernieuwen van eene vaste Houten Brug met steenen walhoofden in den tweeden zijtak des grooten wegs van de 3ste klasse no. 3, van Groningen naar Delfzijl, ten oosten van het gehucht Ten Post.

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het bestek, op hetwelk de bovengemelde aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche zaken en aan dat van het Gouvernement der provincie *Groningen*, te *Groningen*, ter lezing liggen te *'s Gravenhage* in de voornaamste logementen, en voorts op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van waterstaats-werken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing *in loco* worden gedaan, en voorts nadere informatiën te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat te *Groningen*.

De Minister van Binnenlandsche zaken,
SCHIMMELPENNINCK VAN DER OIJE.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

De MINISTER VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN verwittigt de Gegadigden, dat op Maandag, den 10 Julij 1843, en volgende dagen, des voormiddags te 10 uren, te *Zevenhuizen*, door de KOMMISSIE VAN BEHEER EN TOEZIGT OVER DE DROOGMAKING VAN DEN *ZUIDPLAS* IN *SCHIELAND*, ten overstaan van den Notaris D. KLEIJ, zal worden geveild en verkocht:

De nog onverkocht gebleven GRONDEN *en* EIGENDOMMEN, *gelegen in voornoemden drooggemaakten Zuidplas, en zulks in zoodanige percelen, als zijn vermeld en opgegeven in den Staat, bij de Conditiën van Verkoop gevoegd.*

Er zullen dagelijks 200 percelen worden verkocht.

De combinatiën der Percelen zullen onmiddellijk volgen na den afslag van die Percelen, waartoe zij betrekkelijk zijn; zullende, zoo als in de Conditiën wordt vermeld, de Percelen, uitmakende den zoogenoemden Kleinen Plas met den Veenweg, te zamen bedragende 1085 Bunders, 27 Roeden, en gelegen in de sectiën E, F, G en H, ten slotte in eene generale massa worden vereenigd en geveild.

De Conditiën en Voorwaarden, waarop deze Verkooping zal geschieden, zullen, voor zoo veel mogelijk, worden gedistribueerd en zal daarvan tevens kennis kunnen worden genomen, zoo aan het Lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te *'s Gravenhage*, als aan die der Provinciale Gouvernementen in de respective Provinciën en de Gemeentehuizen van *Zevenhuizen*, *Moerkapelle*, *Nieuwerkerk*, *Moordrecht* en *Waddinxeveen*, en bij den Notaris D. KLEIJ, te *Kapelle*, op den *IJssel*. Zullende eene naauwkeurige Kaart van den Zuidplas-polder bij het Departement van Binnenlandsche Zaken ter visie liggen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken:
SCHIMMELPENNINCK VAN DER OIJE.

Een *exemplaar* der CONDITIËN en VOORWAARDEN van de Verkooping, in de bovenstaande aankondiging vermeld, is op de SECRETARIJ der Stad *Groningen* ter lezing van de Gadingmakenden voorgelegd.

SCHUTTERIJ.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen*, gelet hebbende op art. 1, 2, 6 en 9 der wet op de Schutterijen van den 11 April 1827 (*Staatsblad* no. 17), brengen bij deze ter kennis van een' ieder', dat de Registers ter inschrijving voor de dienst der Schutterij zullen geopend worden op den 20 Mei aanstaande;

Dat tot deze inschrijving verpligt zijn, en daartoe mitsdien worden opgeroepen alle ingezetenen dezer Gemeente, die in het jaar 1818 zijn geboren; dat mede tot deze inschrijving zijn verpligt die, welke geboren zijn in 1809 tot 1817 ingesloten, en zich hier ter Stede, sedert de vorige inschrijving, uit andere plaatsen met de woon hebben nedergezet, waaronder ook zijn begrepen de militairen, die sedert dien tijd derzelver paspoort verkregen en zich alhier gevestigd hebben, alsmede de zich in deze Stad gevestigd hebbende vreemdelingen (waardoor verstaan worden zij, die hun voornemen, om zich in dit Rijk neder te zetten, hebben aan den dag gelegd, hetzij door eene uitdrukkelijke verklaring, hetzij door het werkelijk overbrengen van den zetel van hun bestaan naar herwaarts, zonder dat de tijdelijke uitoefening van een bedrijf of handwerk, in eenige ondergeschikte betrekking, als zoodanig voornemen wordt aangemerkt); dat van de inschrijving niemand der bovengenoemde personen, al vermeende hij tot de vrijgestelden of uitgeslotenen te behooren, is uitgezonderd, en dus ook niet die personen, welke reeds hun ontslag uit de Schutterlijke dienst hebben bekomen; zullende degenen, die bevonden zullen worden, zich niet vóór den 1 Junij aanstaande te hebben doen inschrijven, ambtshalve ingeschreven en door den Schuttersraad verwezen worden tot eene geldboete, terwijl zij daarenboven zonder loting bij de Schutterij zullen worden ingelijfd, indien het zal blijken, dat er tijdens de verzuimde inschrijving geene redenen tot uitsluiting of vrijstelling ten hunnen aanzien bestonden. En ten einde de inschrijving behoorlijk geschiede en zij, die daartoe volgens de gemaakte bepaling verpligt zijn, niet komen te vervallen in de straf, op de verzuimde inschijving vastgesteld, zoo worden dezelve ten ernstigste aangemaand, om zich van een geboorte-extrakt te voorzien en zich alzoo van hunnen juisten ouderdom te verzekeren; voorts uitgenoodigd, om op de navolgende dagen, des voormiddags van 9 tot 12 uren, zich ter inschrijving te vervoegen aan het Bureau van Inkwartiering in het Raadhuis alhier, daarbij tevens de *roode Letter* en *het Nommer* van hunne woning opgevende; te weten: die welke wonen in de roode Letters

A, B, C, D, E, F, G, H, I, K, L en M, op Maandag, den 22 Mei 1843;

N, O, P, Q, R, S, T, U, V, W, X, IJ en Z, op Dingsdag, den 23 Mei 1843.

Voorts gelet hebbende op art. 7 van Zijner Majesteits besluit van den 7 September 1828 (*Staatsblad* no. 35), roepen mede bij deze op alle personen, welke, als gehuwd of als weduwenaars met kind of kinderen, in het afgeloopen jaar in de termen zijn geweest, om uit dien hoofde in de tweede klasse van de algemeene rol der Schutterij te worden gebragt, doch sedert dien tijd de bevoegdheid hebben verloren, om in die klasse te verblijven, en dus alsnu in de eerste klasse der voor dit jaar te stellen algemeene Schuttersrol geplaatst moeten worden, om van dusdanige verandering van omstandigheden schriftelijk kennis aan Burgemeester en Wethouderen te geven, of zich daartoe ter Stads Secretarij aan te melden, des middags van 12 tot 1 uur, vóór de aan te vangen inschrijving, en dus uiterlijk tot den 19 Mei aanstaande; zullende, wanneer deze kennisgeving door de belanghebbenden mogt zijn verzuimd, en zij dus dien ten gevolge niet bij de Schutterij zouden zijn ingelijfd, door Burgemeester en Wethouderen proces-verbaal tegen hen moeten worden opgemaakt en aan de regtbank toegezonden, ten einde op de nalatigen toe te passen de strafbepaling van art. 1 der wet van den 6 Maart 1818 (*Staatsblad* no. 12), houdende eene geldboete van ten hoogste *f* 50—00, en eene gevangenis uiterlijk van drie dagen, hetzij ieder afzonderlijk, of wel beide straffen te zamen.

Wijders brengen Burgemeester en Wethouderen ter kennis van diegenen, welke hun 34ste jaar hebben voleindigd, en bij de Schutterij ingelijfd zijn geworden, dat zij, *indien zij zulks verkiezen*, hun ontslag kunnen reclameren; waarom een iegelijk, die van dit regt wenscht gebruik te maken, aangemaand wordt, zulks ter kennis van Burgemeester en Wethouderen dezer stad te brengen, door eene verklaring deswege schriftelijk te doen en ter Secretarij te bezorgen, uiterlijk vóór den 19 Mei aanstaande: vermits al degenen, welke zulks niet mogten verrigten, beschouwd zullen worden hun ontslag niet te verlangen en als Vrijwilligers te blijven dienen.

En opdat deze kome ter kennis van de Ingezetenen, zal dezelve in de *Groninger Courant* geplaatst en voorts aangeslagen worden, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Gedaan ten Raadhuize in *Groningen*, den 8 Mei 1843.

Burgemeester en Wethouderen: H. DE RANITZ.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

Wordt ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat de HERIJK van de INHOUDSMATEN voor DROOGE WAREN, zoo TONNEMATEN als andere, KORENSCHALEN en de WISSE, benevens de VOCHTMATEN, zal plaats hebben voor de Ingezetenen in de letters N, O, P, Q, R en S, van den 22 tot den 26 Mei, des voormiddags van 9 — 12 en des namiddags van 2 — 5 uren.

AGENTSCHAP VAN HET DOMEIN TE *GRONINGEN*.
VERPACHTING.

Op ZATURDAG, den 27 Mei 1843, des namiddags te vier uren, zal, door den AGENT van het DOMEIN te *Groningen*, in het *oude Noordhorner Tolhuis*, publiek, ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, openbaar Notaris, residerende te *Groningen*, voor den tijd van één jaarsaizoen, worden verpacht:

Het GRASGEWAS, groeijende op de BERMEN bijlangs den grooten Weg der 1ste klasse no. 1, van *Groningen* naar *Stroobos*, verdeeld in elf percelen, in de Conditiën van Verpachting nader omschreven.

Gegadigden kunnen inzage van de Conditiën van Verpachting bekomen ten Kantore van den ondergeteekende en van den voornoemden Notaris, alsmede in het oude Noordhorner Tolhuis opgemeld.

GRONINGEN den 15 Mei 1843.
De Agent voornoemd: CANTER CREMERS.

ITALIE.
NAPELS den 29 April.

Voor een paar jaren werden 3 jonge lieden van goede familiën dezer hoofdstad, die deel aan een tweegevecht hadden genomen, hetwelk zonder bloedstorten afliep, gearresteerd. Men had gehoopt, dat hun genade zoude geschonken worden; doch gisteren werden zij onverwachts naar de galeijen gebragt, om 8 jaren voor hunne ligtzinnigheid te boeten. De wet veroordeelt de duellanten en de secondanten, wanneer het duel zonder dooding afloopt, tot 10 jaren galeistraf. De 2 jaren, welke zij reeds gevangen gezeten hebben, worden dus afgetrokken.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.
BERLIJN den 12 Mei.

Wij hebben berigten uit Kaïro (Egypte) van den 12 April, nopens de reis van prins *Albert van Pruissen*. De togt naar den 2den waterval, waartoe men gewoonlijk een paar maanden gebruikt, heeft hij in 32 dagen afgelegd. Men schrijft van daar: »De prins, die overal met onderscheiding wordt ontvangen, heeft Zondag de godsdienst in de Koptische kerk bijgewoond, die veel overeenkomst heeft met de godsdienst der Christelijke kerk in de eerste eeuw, en gisteren de school van den Engelschen zendeling *Lieder*, een geboren Pruis, die 300 Koptische kinderen kosteloos onderwijs geeft in de bijna vervallene, doch door den ijver van den heer *Lieder* weder opgewekte Koptische taal, en in andere vakken der Europesche beschaving. De prins heeft de moskeën en de tuinen van Schubra en Roda, de Obelisque en Heliopolis, de Piramiden van Ghizeh en Sakkara, het Kolossusbeeld van *Sesostris* te Mitrahenne, bij de ruinen van den beroemden tempel van Phtak, op de plaats van het oude Memphis, in begeleiding van professor *Lepsius*, bezocht.

»De prins heeft gisteren vóór zijn vertrek eenige Duitsche geleerden bij zich ontvangen, als prof. *Lepsius*, dr. *Abeken*, dr. *Koch*, dr. *Prumer*, enz. Het talrijk gevolg van den prins maakte eene schoone karevane uit van 30 kameelen. De prins bereed een' fraai opgetoomden drommedaris van *Mehemed-Ali*, en was niet weinig verheugd over de ongewone beweging van zijn Oostersch rijdier. Z. K. H. is over Suez naar Syrië vertrokken, en zal eenigen tijd te Jeruzalem doorbrengen.

HAMBURG den 12 Mei.

Het blijk van erkentenis, dat, in gevolge het besluit van ons bewind, aan Vorsten, Regeringen, Volken en staten toegezonden zal worden, ter zake van de ter gelegenheid van den brand verleende ondersteuning, zal bestaan in een geschrift, besloten in eene doos, vervaardigd van eikenhout van het afgebrande raadhuis en versierd met metaal der klokken van de vernielde kerken. Aan bijzondere personen en kommissiën, die zich beijverd hebben, om bijdragen voor de slagtoffers van den brand te verzamelen, zullen groote medailles, uit hetzelfde metaal vervaardigd, worden uitgereikt, en aan allen, die van elders persoonlijk toegesneld zijn, ten einde tijdens den brand hulp te verleenen, zullen kleinere medailles worden geschonken, om aan een lint op de borst te dragen.

GROOT-HERTOGDOM LUXEMBURG den 13 Mei.

Men verneemt, dat Z. M. de Koning Groot-Hertog tegen het einde der maand Junij het Groot-Hertogdom zal komen bezoeken. Deze aangename tijding, welke wij uit eene geloofwaardige bron hebben ontvangen, zal door het geheele land met vreugde worden vernomen. De begonnen verbeteringen in alle takken van bestuur, de ijverige voortzetting der openbare werken, de voorzigtige en talrijke hervorming in de verschillende reglementen, de wijziging en verrigtingen in het stelsel en de toepassing der verschillende openbare lasten; het geruststellend vooruitzigt in de toekomst, al deze gewigtige aangelegenheden zullen aan een iegelijk levendig voor den geest staan, om de hulde daarvoor aan den Vorst toe te brengen en om hem te toonen, dat, indien twee jaren geleden, bij gelegenheid van zijn eerste bezoek in het Groot-Hertogdom, de gegrondste verwachtingen op hem gebouwd zijn, het als nu de dankbaarheid is voor het reeds verwezenlijkte goed, die hem voor zijne hooge belangstelling zal beloonen.

GROOT-BRITTANJE.
LONDEN den 13 Mei.

H. M. schijnt nog altijd voornemens Ierland te bezoeken.

De berigten van dáár luiden echter verre van gunstig. Eensklaps is het Iersche vraagstuk, dat gedurende eenigen tijd tamelijk slapende was gebleven, weder op den voorgrond geraakt. De verklaringen der ministers in het Parlement, dat zij de pogingen tot afscheuring van Ierland met kracht zouden weten te keer te gaan — en waartoe reeds meerdere krijgsmagt naar Ierland is overgezonden — hebben aldaar een' geweldigen indruk gemaakt. Niet alleen rigten sommige bladen de hevigste bedreigingen tegen de bewindslieden, en beweren zij, dat het Torybestuur de pogingen, om Ierland een afzonderlijk Parlement te verschaffen, niet zal durven wederstaan, maar de groote volksleider, *D. O'Connell*, heeft eene vergadering van de afscheurings-vereeniging te Dublin bijgewoond, te midden van eene voorbeeldeloos talrijke menigte.

Welhaast voerde hij tot deze het woord, en zeide, dat er een gewigtige dag voor Ierland was aangebroken. Hij maakte er opmerkzaam op, dat voor weinig tijds nog de Engelsche dagbladen weinig of geenerlei gewag maakten van de pogingen, om de Unie te herroepen, en thans was het hem aangenaam, te zien, hoe de verbrekers der Unie reeds werden gevreesd. Men zou hen er echter niet onder krijgen (*luide toejuichingen*). Hij voer daarna hevig tegen de bewindslieden uit, noemde sir *R. Peel* een' ellendeling, en had het vooral geladen op lord *Brougham*, dien hij den verachtelijksten aller staatslieden heette, die zijne vrienden verraadde en zijne vijanden vleide, een doodeter, die zijne groote talenten tot de vuigste eigenbaat verlaagde. Het was eene eer zulk een' man tot bestrijder te hebben. Overigens, als de ministers waanden, dat zij met geweld de Iersche vrijheid onder den voet zouden halen, dan zouden zij buiten den waard hebben gerekend; het dierbaarste bloed der Ieren zou eerst moeten vergoten worden. »De Koningin (zoo ging de spreker voort) zou naar Ierland overkomen. (Eene stem viel hem in de rede: *geen welkomstgroet aan haar!*) Neen, welkom haar! God behoede haar! Als zij in Ierland zal komen, zullen wij verzoekschriften aan haar rigten, een millioen Unieverbrekers zal ze teekenen (*toejuichingen*), en de Unie zal verbroken worden (*hernieuwd gejuich*). Ik hoop, dat elke stad en elk dorp, waardoor H. M. zich zal begeven, vlaggen zal uitsteken met de woorden: »Wij verzoeken Uwer Majesteit de Herroeping der Unie!" Na nog verder in dezen geest te hebben gesproken, eindigde de heer *O'Connell* met te verklaren: »dat Ierland aan de Ieren en de Ieren aan Ierland zouden behooren."

Men kan uit den trant dezer rede oordeelen van de weder toegenomene gisting op het zustereiland, en dat de ministers wel reden hebben, om het getal troepen aldaar te vermeerderen. Alleen de bezetting van Dublin telt 4600 man. Men wil, dat op geen tijdperk, gedurende de laatste zestien jaren, zooveel troepen in Ierland vereenigd zijn geweest als thans.

FRANKRIJK.
PARIJS den 13 Mei.

Verschillende rivieren in het zuiden van Frankrijk zijn buiten hare oevers getreden. Te Montpellier is de Orb zoo hoog gestegen als in het noodlottig jaar 1825, en heeft de geheele vlakte tot aan de zeekust overstroomd, terwijl de bogen der nieuwe brug zijn weggespoeld.

— In Algerië hebben de voorjaars-expeditiën een aanvang genomen. Tenez is bezet; in een gevecht met de Kabylen hebben vijftig hunner het leven verloren, en de stam, die zich tegen de Franschen verzet had, is geheel onderworpen. De hertog *van Aumale* was den 1 dezer te Medeah wedergekeerd.

— De verjaagde precident van Hayti, de generaal *Boyer*, wordt binnen kort te Parijs verwacht, waar hereids vertrekken voor hem gehuurd zijn. Het grootste gedeelte van zijn vermogen is in Fransche fondsen geplaatst.

— Alhier is een voor de beurs van Marseille zeer noodlottig berigt ontvangen: het schip *de Bengali*, kapitein *Frenet*, reeders de heeren *David Altaras*, *Borelly en Co.*, is, van Calcutta naar Bourbon varende, op de hoogte van de Kaap de Goede Hoop gezonken; de equipage heeft zich in de sloepen gered en is aan de Naalden-Kaap aangekomen. De lading was op eene waarde van 400,000 franken te begrooten.

— Het verbranden van den schouwburg te Havre is hoogstwaarschijnlijk het gevolg van moedwillige brandstichting geweest. Onder de te dezer zake gearresteerde personen bevindt zich een kapper, die, zoo men zegt, zich aldus zou hebben willen wreken van zich de betrekking van tooneel-kapper te hebben zien weigeren.

Van den 15den. Verscheidene hooge Spaansche personen begeven zich dagelijks naar Malmaison, om de Koningin *Maria Christina* te bezoeken; hun heen en weder trekken schijnt den argwaan te hebben opgewekt van den Spaanschen zaakgelastigde te Parijs, die daarvan berigt heeft gezonden aan zijn Gouvernement.

— Bij de Afgevaardigden vorderen de discussiën over de suikerwet niet dan langzaam; de algemeene discussiën duren nog altijd voort, en de lijst der sprekers is nog niet uitgeput; maar wijl de belangrijke punten reeds tot vervelens toe bij herhaling afgehandeld zijn, zoo begint het aan aandachtige toehoorders te ontbreken. In eene der laatste zittingen werd door een' vrij langwijligen spreker, na een geheel overzigt der werken van *Montesquieu*, beweerd, dat deze groote staatsman, zoo hij thans nog leefde, voor de Koloniale en tegen de Inlandsche suikers zou wezen; het bijtend antwoord van één' der toehoorders was eenvoudig: *» Dat is wel mogelijk; hij was van Bordeaux!"*

BELGIE.
BRUSSEL den 14 Mei.

In een dagblad van Brugge wordt het volgende gemeld: Engelsche spekulanten hebben te Ostende 3000 paletots (jassen) aangebragt, welke zij voor 30 frans (*f* 14,25) het stuk verkoopen; deze waar vindt aldaar veel aftrek, en wordt met balen binnen 's lands verzonden. De fabrikanten en de kleermakers hebben zich daarover beklaagd, doch het ministerie heeft nog geene maatregelen daartegen genomen.

NEDERLANDEN.
'S GRAVENHAGE den 16 Mei.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden heeft de centrale afdeeling verslag gedaan nopens het ontwerp van wet, betrekkelijk den regtstoestand van

Limburg. — Wordt besloten, de beraadslagingover dit ontwerp op aanstaanden woensdag te doen plaats hebben.

De voorzitter geeft kennis, dat tot rapporteurs voor het ontwerp van wet, wegens den doorvoer, door de afdeelingen benoemd zijn de heeren *van Rosenthal*, *Goeverneur*, *Star Busmann*, *van Rappard* en *van Rijckevorsel*.

De kommissie voor de verzoekschriften heeft verslag gedaan wegens onderscheidene in hare handen gestelde stukken, als: 1) op een adres van *W. F. Rengers de Man*, snelazijnmaker te Prinsenhage, houdende verzoek, dat er onderzoek worde gedaan betrekkelijk zijne klagt wegens de omtrent zijne fabrijk genomene maatregelen, ten aanzien van den accijnsvrijen inslag van binnenlandsch gedisteleerd, en dat er maatregelen worden genomen, ten einde er spoedig eene wet worde daargesteld ten aanzien der snelazijnmakers; 2) op dat van landbouwers in Gelderland, houdende verzoek om wijzigingen in de belastingswet op het gemaal; 3) op dat van kooplieden te Amsterdam, houdende verzoek tot wijziging der bestaande tarieven voor briefporten; 4) van bleekers te Haarlem, Leiden, 's Hage, enz., houdende bedenkingen ten aanzien van de belasting op de zeep; 5) van mr. *A. D. Meijer*, te Amsterdam, houdende verzoek om dispensatie ten zijnen behoeve van de verbodswet op het houden der loterij, enz.; 6) van den heer *Lezwijn*, te Leiden, houdende nadere bedenkingen, in verband met het nieuwe ontwerp van wet tot regeling der openbare schuld, en 7) van ingezetenen te Weesp, die eene belasting op de fondsen en de vermindering van andere belastingen verzoeken. — Al deze adressen worden ter griffie nedergelegd.

Nopens een adres van broodbakkers te Zaandam, waarbij de vermindering van gemeente-opcenten verlangd wordt, wordt overgegaan tot de orde van den dag.

De vergadering is tot aanstaanden woensdag gescheiden.

— De minister van financiën heeft ter algemeene kennis gebragt, dat de uitgegevene schatkistbiljetten op den 1 dezer maand beliepen eene kapitale som van *f* 5,980,600.

— Heden middag, te 12 uren, hadden zich vele aanzienlijke personen, zoowel heeren als dames, aan het strand voor het Badhuis vereenigd. Er was, even als vroeger, een wedren tusschen paarden van Z. K. H. prins *Alexander* en sir *Alexander Malet*, secretaris van de Britsche legatie alhier, bepaald. Ditmaal is de heer *Malet* overwinnaar gebleven. Zoowel de prins als de legatie-secretaris bereden zelven, als jokeys gekleed, hunne paarden. De afstand, dien de prins moest afleggen, beliep 2800 Ned. ellen, terwijl de rid van den heer *Malet* bedroeg 3200 Ned. ellen, omdat de last, dien het paard van den prins te dragen had, zwaarder was, dan die van dat van den heer *Malet*. De prins was, aan den eindpaal gekomen, slechts weinige ellen achter. Daarna is er nog eene weddingschap door eenige voorname personen gehouden, waaraan de prinsen *Alexander* en *Hendrik* almede deel namen, en waarbij de prins *Alexander* de overwinning met glans behaald heeft.

Van den 16den. Op de beurs van Amsterdam werd gisteren het gerucht verspreid, dat de discussie over de aanhangige financiële wet tot na het Pinksterfeest zou zijn uitgesteld, en dit gerucht werkte nadeelig op den prijs onzer nationale schuldbrieven.

Wij vernemen uit eene bron, voor welker echtheid wij kunnen instaan, dat dit gerucht van allen grond ontbloot is, en dat de beraadslaging over die wet binnen weinige dagen zal plaats hebben. (*Nieuwsblad*)

— Heden hebben wij berigten ontvangen van de Kaap de Goede Hoop, tot den 3 Februarij. Zoo ver men wist, duurden de twisten tusschen de uitgewekene boeren en de Kaffers toen nog voort, en had een gedeelte der eersten zich andermaal bij de Allemansdrift vertoond, om *Adam Kok* aan te vallen, op wiens land zij aanspraak maken, en die het raadzaam geacht had, eene soort van wapenstilstand met hen te sluiten. Men dacht in de Kaapstad, dat de zaken niet geheel vereffend zouden kunnen worden, zoo lang geene meerdere troepen aangerukt en bevelen uit het Moederland ontvangen waren.

AMSTERDAM den 16 Mei.

Uit Westzanen wordt gemeld, dat op morgen het puin van den ingestorten kerktoren zal worden verkocht; terwijl reeds vroeger de lijken van al de bij het ongeval bezwekenen, bij de daarnaar gedane opgravingen, gevonden en behoorlijk ter aarde besteld zijn.

— Van de Helder schrijft men van den 8 Mei: »Heden is de heer *J. A. Betting* met het schip *Wilhelmina*, kapitein *Klint*, naar Suriname vertrokken, ten einde de eerste hand te leggen aan de proefneming eener kolonisatie, zoo als die is vastgesteld bij Zr. Ms. besluit van den 25 Jan. jl. Zoodra de heer *Betting* eene geschikte plaats heeft uitgekozen en de boomen opgeruimd zijn, zullen vooreerst 50 huisgezinnen volgen, en daarna nog 150 huisgezinnen met de beide andere ontwerpers, zijnde de heeren *A. van den Brandhof* en *D. Copijn*."

Van den 31den. Gisteren middag hebben wij hier een kortstondig, maar vrij hevig onweder, van zwaren hagelslag vergezeld, gehad. De dreuning, door de donderslagen verwekt, is zelfs zoo sterk geweest, dat, op den hoek van de Goudbloemgracht en Baangracht, het dekstuk van den nok van het huis afgeslagen en langs den gevel nedergekomen is op den regenbak, die daardoor merkelijk beschadigd is.

Op den Haarlemmerweg, tusschen hier en Sloterdijk, is het paard van een vigilantje, waarvan de passagiers zich evenwel gelukkig op dat oogenblik in eene herberg bevonden, door de bliksemstralen schichtig geworden en doorgegaan; het rijtuigje is omgeslagen en natuurlijk zwaar beschadigd; aan de Willemspoort is het doorhollend paard tegengehouden.

Een meer droevig ongeluk, waaraan het onweder evenwel vreemd is geweest, heeft omstreeks half zes plaats gehad op de Warmoesgracht, waar de aldaar woonachtige bakker *Sipkens*, bij het aflaten van turf, uit zijn zoldervenster geslagen is en dadelijk den geest gegeven heeft. Zijn wij wél onderrigt, zoo moet de man onderhevig zijn geweest aan toevallen, en is het wellig het opkomen van zoodanig eenen, die de oorzaak van het ongeluk is geweest.

'S HERTOGENBOSCH den 15 Mei.

Heden morgen is alhier binnengemarscheerd het 2de bat. des 9den reg., komende uit Leeuwarden, almede twee kompagniën van het 1ste bat. uit Koevorden; twee kompagniën van hetzelfde bat. worden ter vervanging van het overige gedeelte des 6den reg., dat naar Utrecht vertrekt, alhier op den 23 of 24 dezer verwacht, ten einde garnizoen te houden.

UTRECHT den 16 Mei.

Uit aanmerking dat de verdeeling der dienstdoende Schutterij van Utrecht, in gevolge de voorschriften van het Koninklijk besluit van den 18 Julij 1828, no. 130, in twee bataljons, bij ondervinding gebleken is minder aan het oogmerk der instelling te beantwoorden, en alzoo in het welbegrepen belang van de dienst, zoowel als in het financiëel belang der gemeente zelve, eene verandering noodzakelijk maakt, heeft het Z. M. behaagd, bij Hoogstdeszelfs besluit van den 31 Maart l.l., no. 61, met wijziging in zoo verre van het eerstaangehaald Koninklijk besluit, onder anderen, te bepalen, dat de beide thans te Utrecht bestaande bataljons dienstdoende Schutterij tot één bataljon zullen worden zamengevoegd, hetwelk zes kompagniën zal bevatten.

BURUM den 13 Mei.

Een droevig ongeluk had hier plaats kunnen hebben, hetwelk steller dezes nuttig oordeelde bekend te maken, ter waarschuwing van ouders, die uit dit geval de noodzakelijkheid kunnen inzien, om voorzigtig te zijn omtrent hunne kinderen. De verwer en glazenmaker *Miedema* heeft twee kinderen, waarvan het oudste 5 en het jongste 2½ jaren oud is; deze kinderen waren door de anders zorgdragende moeder voor een oogenblik alleen in huis gelaten, omdat zij, zoo als gewoonlijk, voor en om haar huis de straat schoon maakte, gedurende welken tijd het jongste kind in de verwerswinkel liep. De moeder, in huis terug keerende, om eens te zien, hoe het met de kinderen was, miste al spoedig het jongste kind uit het woonvertrek; zich eenigzins ongerust naar den winkel begevende en dáár het kind in den eersten opslag nog niet vindende, ontstelde zij nog meer, welke ontsteltenis niet weinig vermeerderde, toen zij haar kind achter eene deur in een hoekje zag staan, met smaak snoepende van de daar staande verf uit eenen pot met nieuwbereide groene, eenen met roode en eenen met witte verf. Het was duidelijk zigtbaar, dat het kind uit al deze potten geslikt had, weshalve spoedig om geneeskundige hulp geroepen werd, die echter omtrent twee uren daarna eerst aanwezig was. De heer *Los*, na vooraf zich met de omstandigheden te hebben bekend gemaakt, had het geluk, door toediening van sterkwerkende middelen, het kind meer dan drie oncen verf te doen ontlasten, waarna hetzelve zeer spoedig, tot blijdschap der ouders, hersteld is.

KOEVORDEN den 9 Mei.

Heden omstreeks den middag trok het schoone flank-bataljon van het 4de regement infanterie, onder het bevel van den majoor *van Mulken*, de vesting binnen. Met genoegen zagen wij den krijgshaftigen en verdienstelijken chef in de stad, welke hij nu omstreeks 16 jaren geleden verliet, en aangename herinneringen daagden voor onzen geest uit het verleden op. Maar hoe werden deze herinneringen veraangenaamd, door de vrolijke en betere toekomst, welke de komst van dit bataljon onze door rampspoeden zoo gedrukte stad voorspelt. Sedert lang waren wij van het groote voorregt, hetwelk door alle inwoners zoo zeer op prijs gesteld wordt, verstoken, een geheel bataljon binnen onze wallen te hebben. De gunstige beschikking in dezen, door Z. M. onzen geëerbiedigden Koning genomen, heeft dan ook in aller harten de levendigste erkentelijkheid opgewekt. Des avonds vereenigden zich de officieren van genoemd bataljon en die van het 1ste bataljon des 9den regements met de burgerij vriendschappelijk in de Societeit en bragten er den avond genoegelijk door. Onder vrolijke herinneringen namen de laatsten een hartelijk afscheid van de burgers, aan wie hun tweejarig verblijf alhier een genoegelijk aandenken schonk, en verlieten, onder het kommando van hunnen zoo zeer geachten bevelhebber, den majoor *de Leeuw van Coolwijk*, in den vroegen morgen van den volgenden dag, eene vesting, waarin zij eenparig getuigden, vele genoegelijke dagen gesleten te hebben.

GRONINGEN den 18 Mei.

Laatstl. Dingsdag marscheerde alhier binnen, om in deze stad garnizoen te houden, de staf, benevens het 1ste bataljon van het 4de regement infanterie, sterk 19 officieren, 315 onderofficieren en manschappen, gekommandeerd wordende door den Heer Luitenant Kolonel WAGENER.

— Op Maandag l.l. is te Amsterdam bij J. H. BOLT uitgekomen een proefblad van een uit te geven dagblad, getiteld: *de onafhankelijke*, hetwelk dagelijks, behalve des zondags, zal verschijnen; de prijs is franko per post *f* 6 — 00 per kwartaal.

Mengelwerk.

Iets over een *gewijzigd* herstel der GILDEN, in 't belang der burgerlijke welvaart.

In de punten van Beschrijving enz. enz. der zoo belangrijke Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid, voor de algemeene vergadering van den 18 Julij aanstaande, leest men hieromtrent het volgende voorstel:

Met elk jaar neemt de armoede toe, en wordt het getal grooter dergenen, die, geheel of gedeeltelijk, door anderen moeten worden onderhouden. Was dit verschijnsel een gevolg van groote, algemeene, maar voorbijgaande rampen, oorlog, misgewas, overstrooming, men kon zich met de hoop vleijen, dat de tijd zelf de gevolgen dier gebeurtenis zou doen ophouden en het oude evenwigt herstellen. Doch er is geen grond tot eene zoodanige hoop. De toenemende verarming heeft plaats in het midden des vredes, nadat sedert een vierde van eene eeuw de algemeene rust niet is gestoord; nadat, jaren lang, geene groote, algemeene rampen de burgermaatschappij treffen, en de welvaart, betrekkelijk, meer algemeen, dan vóór dat tijdperk, is verspreid.

Bij dit ontrustend verschijnsel, is het meer gegoede deel der bevolking geen werkeloos aanschouwer gebleven. De Maatschappij van Weldadigheid is opgerigt, bedelaarsgestichten zijn geopend. Bewaar- en herhaalscholen, vrijwillige werkhuizen, liefdadige vereenigingen zijn, bijna in elke stad, tot stand gebragt. Uitdeeling van soep en andere levensmiddelen, van kleederen en deksel maken het overal den armen mogelijk, de strengheid van den winter door te staan. Ook onze Maatschappij zag, al vóór het einde der laatstverloopene eeuw, het toenemend verval van Nederlands fabrijken en bedrijven, en hield zich, toen onder den naam van *Oeconomische Tak*, werkzaam met derzelver opbeuring en voorkoming der verarming.

Zoo velen aan deze inrigtingen krachtig de hand hebben geleend, zoo velen hebben dank verdiend bij allen, dien het lot niet onverschillig is van land en volk.

De rampen, die zij afgeweerd, de verarming, die zij voorgekomen, de aanmoediging, die zij geschonken hebben, moeten aanmerkelijk wezen. Dan, lenigen, dragelijk maken, *dit* hebben zij alléén kunnen doen. Zij vermogten niet de *voortgangen* des kwaads te stuiten; zij vermogten niet de ziekte tot staan te brengen; nog veel minder, al ware het slechts voor een gedeelte, de kwaal te genezen: onze armen-staten toch bewijzen het tegendeel. En hoe loffelijk, hoe edel al die pogingen zijn en blijven, zij hebben eene schaduwzijde. Zij is deze: een groot deel der natie verliest hare zelfstandigheid; zij vindt en regelt niet meer, door *eigen* overleg en vlijt, haar onderhoud en bezit, maar, als onmondige, is zij onder voogdij gekomen, en wordt uit de hand gevoed. Jammerlijk zou het in eene stad zijn gesteld, waar de meeste burgers onder curatele stonden, stadskind waren; maar wat is er van een land te wachten, waar, al meer en meer, de burgers, van eigene vlijt en nijverheid vervallen, zedelijk en burgerlijk onmondig geworden, door maatschappijen, vereenigingen, patroonschappen worden *geadministreerd*, waar hun alles wordt toegedeeld? Zulk een land houdt op een staat te wezen; 't wordt gelijk één groot alimentatiehuis, maar een alimentatiehuis, welks inkomsten afnemen in dezelfde verhouding, als het getal der gealimenteerden toeneemt.

Als door de omstandigheden gedrongen, is onlangs, met vernieuwde belangstelling, ook hier te lande, *de oorzaak* van het *pauperismus* onderzocht. Vooral, en in de eerste plaats, meent men het te vinden in zedeloosheid, gebrek aan huishoudelijkheid en spaarzaamheid, in luiheid en dronkenschap.

Niemand ontkent, dat er zedeloosheid heerscht, gepaard met al die ondeugden; dat men zich een kloeker en beter geslacht dan het tegenwoordige kan denken. Maar 't is een droombeeld, te wanen, dat de vroegere tijden zóó veel zedelijker waren dan de onze. Onderzoek en geschiedenis wederspreken dien waan, die eene onverdiende vlek werpt op zoo vele pogingen, in de laatste halve eeuw aangewend voor de zedelijkheid en de verbetering, *vooral* der mindere standen. En aangenomen, voor een oogenblik, de zedeloosheid ware thans veel merkelijk meerder dan voorheen, alsdan was de oorzaak der *toenemende* armoede nog niet verklaard, evenmin als de bron van het kwaad, door op de zedeloosheid te werken, *geheel* weg te nemen. Immers, wat is hier *oorzaak*, wat *gevolg*? Wordt niet even zoo dikwijls de zedeloosheid uit armoede geboren, als de armoede uit de zedeloosheid? Beurtelings brengen zij elkander voort, en zullen zij elkander voortbrengen, zoo lang menschen menschen blijven. De zedelijkheid op te beuren, godsdienstige beginselen te verspreiden is eene loffelijke en edele taak; maar met zedelessen kan de arme zijn' honger niet stillen, noch zijne naaktheid met vermaningen tegen de koude dekken; de natuur behoudt hare regten. Zedeloosheid, luiheid, dronkenschap te bestrijden blijft dan een loffelijk werk; die ondeugden zijn *wezenlijke* en *blijvende* oorzaken van armoede, maar zoowel in vroegeren als in dezen tijd. Wij kunnen daaraan met grond een gedeelte der heerschende armoede toeschrijven, maar nooit het eigene verschijnsel van onzen tijd, de *meer en meer toenemende verarming*, voldoende verklaren.

De hoofdoorzaak van *dit* kwaad, dat den geheelen burgerstand met ontbinding bedreigt, schijnt veeleer in den geheel veranderden toestand der maatschappij en hare inrigtingen te moeten gezocht worden. Eene nauwlettende beschouwing van den *gang* der verarming bevestigt dit. De toestand der arbeiders en daglooners vordert thans geene meerdere hulp dan voor vijftig jaren; zij waren en *zijn* altijd op de grenzen der armoede, *toen* gelijk *nu*; maar de *toenemende verarming* gaat uit van den middelstand.

De *welgezetene* burgers, handwerksbazen en meesters, winkeliers, andere bedrijven van nijverheid, zijn kennelijk afgenomen in getal. Velen verlaten die bedrijven, worden ambtenaren, studeren of zoeken eenige andere betrekking. Nog veel grooter is 't getal hunner, die achteruit gaan en tot den geringen stand vervallen. Een groot deel der bevolking van de Maatschappij van Weldadigheid is *niet* uit de klasse der arbeiders, maar uit den middelstand oorspronkelijk; en de deftigste bedrijven van die klasse, zoo zij zich door geene beklante firma of geërfde kapitalen staande houden, staan thans op eene gelijke lijn met de geringste neringen en bedrijven.

Eene der vruchtbaarste oorzaken van dit verschijnsel en de daarmede verbondene verarming is (velen hebben het reeds erkend) *de onbepaalde mededinging*, *de onbeperkte vrijheid tot het uitoefenen van alle bedrijven van kunst en nijverheid*; of liever, *het afschaffen der Gilden* heeft die bedrijven van alle bescherming beroofd.

Toen heeft de burgerklasse *niet* haren stand verlaten, maar zij is door haren stand *verlaten geworden*; bij bestaat niet meer dan in naam. Wijsselijk waagt menig een, zoo hij anders kan, zijn burgerkapitaal niet meer in een' stand, die hem hoegenaamd geene vastheid van bestaan laat hopen; die wel eene teugellooze mededinging, maar geene waarborgen, hoe ook genaamd, aanbiedt. Niet alleen geen kapitaal, maar zelfs kunde en ervarenheid kunnen, evenmin, op iets zekers doen bouwen. Ook zij zijn niet veilig, dat niet iemand, die het met eenige middelen, geheel zonder kennis, wagen wil, een patent neemt, zich van bedrevene werklieden voorziet, en eene mededinging begint, die de welvaart van den kundigsten werkbaas vernielt. Doch, op zijne beurt, zit de overwinnende speculant evenmin veilig. Niets belet zijne werklieden eveneens, indien het hun invalt, patent te nemen en hunne eigene zaken te beginnen. Zóó leert alles in eeuwige onrust, onzekerheid en wantrouwen. In plaats van één kundig gildemeester, zijn er vier, zes patentbazen, die misschien geen van allen, misschien één, tot burgerlijke welvaart komen, daar de andere, vroeg of laat, van verloopene bazen weder knechts worden, met meerdere behoeften, dan wanneer zij nooit hunne eigene affaire hadden gehad; en alzoo, onafwijsbare kandidaten voor de armkassen en liefdadige vereenigingen.

Op alle deze gronden wordt der Maatschappij voorgesteld, in den geest harer bemoeijingen, ten voordeele der nijverheid: De noodige vertoogen bij het Gouvernement te doen, ten einde hetzelve, door eene wet, de belangen der nijverheid moge regelen, en in zóóverre de Gilden herstellen, als zij kunnen dienen, *niet* om de nijverheid aan banden te leggen, maar om de grenzenlooze mededinging te beteugelen en de handwerken en bedrijven die bescherming te verleenen, welke andere beroepen genieten.

Hoedanig die bepalingen zouden behooren te wezen, moeten wij aan de wijsheid der Maatschappij, indien dit voorstel min of meer hare goedkeuring wegdraagt, overlaten. Dit echter schijnt op den voorgrond te moeten staan: 1) Dat aan niemand in eenig vak het patent tot uitoefening van een bedrijf worde afgegeven, waartoe opleiding en kennis, kunst en bedrevenheid wordt gevorderd, dan die voorzien is van een brevet van bekwaamheid, afgegeven door zoodanig gezag, als bij de wet wordt bepaald; — aan vreemdelingen slechts onder zekere bepalingen, na zekere jaren van inwoning. Bij deze hoofdbepaling doen zich andere voor in 't verschiet, wier nadere uiteenzetting *eerst* eene aanvankelijke goedkeuring van de zijde der Maatschappij verwacht.

Men neme: het reizen, ook buitenslands, der jonge handwerkers, gelijk in Duitschland. Er kon van 's Landswege eene overeenkomst met naburige staten worden aangegaan, op den voet van wederkeerigheid, waarbij men hier te lande, gemerkt de overgroote vrijheid, waarmede zich vreemdelingen hier nederzetten, slechts kon winnen. Het vaststellen van zekere leerjaren, eene gemeenschappelijke kas ten behoeve van gildebroeders en onbesprokene, kundige knechts. Een handwerkerstijdschrift, waarin het bestuur, bijv. van de leeraars aan de Polytechnische school, timmerlieden, schrijnwerkers, enz., enz., enz. met het nieuwste en beste in hun vak, ook van buitenlands, werden bekend gemaakt.

Wij onthouden ons, voor als nog, in verdere bijzonderheden te treden. Wij weten, dat nog vele, de oogen sluitende voor de harde lessen der ondervinding, aan 't zoo misbruikte *laissez faire* blijven hangen; immers in *zóó verre* 't handwerken en burgerlijke neringen betreft. Want, overigens, wil niemand die onbepaalde concurrentie voor *zich zelven*.

De onderwijzers aan hoogere en lagere scholen; hoogleeraren van de akademiën, zij willen ze niet. Notarissen en procureurs, zij willen ze niet; de regter, de ambtenaar willen ze niet, bij wil niet afzetbaar zijn. Met één woord, *niemand* wenscht voor zich zelven, 't geen, waarmede men, ultraliberaal, den handwerker en ambachtsman, den neringdoende, onder den schoonklinkenden naam van vrijheid, *beneficeert*. Wij weten dit alles, doch tevens is het bekend, dat Duitschland 't nut voor een goed deel, afgescheiden van het misbruik, er meer en meer van erkent; dat Engeland, in zooveel opzigten de klassieke bodem der practische staatshuishoudkunde, de gilden in hooge eere blijft houden; dat de soms wonderspreukige, maar helderdenkende GRANIER DE CASAGNAC alle nadeelen der onbepaalde mededinging in Frankrijk levendig gevoelt en openbaar heeft gemaakt. Doch wat dáár ook plaats moge hebben, het Nederlandsche karakter heeft *eigene* behoeften, Nederlands toestand is, in vergelijking van die volken, in betrekking tot de bedoelde punten, een exceptionele toestand. Het eene en het andere pleit krachtig voor voorzieningen in dezen. In de eerste plaats het Nederlandsche karakter. De Franschman moge, bij eene onbepaalde mededinging, niet worden terug geschrikt, om in de volheid van zelfvertrouwen, ook eene kans te wagen. De Nederlander, vooral in onze eeuw, is niet ondernemend. De onzekerheid van de uitkomst houdt hem ligter terug dan eenigen anderen landaart. Hij neemt het zekere voor het onzekere; leeft liever bekrompen, als klein rentenier, dan zijn fonds in eenig bedrijf te wagen, dat elken dag aan nieuwe concurrentie blootstaat. Hij zoekt liever, met verbazende jagt, een klein postje, een klerksplaats, *alles*, wat een klein maar *zeker* bestaan geeft, dan dat hij een burgerlijk bedrijf bij de hand neemt, dat geld kost en geheel onzeker is. Door opbeuring en bescherming van de nutte handwerken en bedrijven kan dit kwaad alleen te keer gegaan worden.

Verder, Nederlands toestand is exceptioneel. Wat Engeland, wat Frankrijk kan, is Nederland niet mogelijk. Waagden die volken zich ook aan eene onbepaalde mededinging; ons land, zoo veel kleiner van omvang en bevolking, kan dien wedstrijd niet voeren. Nog meer, jaar op jaar, zendt Duitschland talrijke handwerksgezellen hier heen. Wat onze Maatschappij door scholen moge doen, onze handwerkers zijn, *zonder* bepaalde leerjaren, *zonder* gereisd te hebben, maar zelden opgewassen in bekwaamheid tegen die vreemden. Laat beiden nu patent nemen, billijk moet het de kundige vreemdeling winnen van den minkundigen inlander; de laatste gaat er onder; en het verwaarloozen van zijne opleiding, te gelijk met de onbepaalde vrijheid van toelating van den eersten, stapelt een schuldenlast van millioenen, die het onderhoud van zoo veel tot armoede vervallene handwerkers kosten, op de schouders

van den partikulier of van den staat. Want alle toeneming van bevolking, op *die* wijze, is, in de gevolgen, toeneming van alimentatie.

De weinige guldens, die men meent te winnen, dewijl eene onbepaalde mededinging alles goedkooper doet zetten, betaalt men met *dubbelen* woeker voor het onderhoud der honderden en duizenden, die bij die teugellooze mededinging te kort zijn geschoten en den onderstand der weldadigheid behoeven.

Iets over de Tentoonstelling van Schilderijen te Groningen.

Het te Groningen gevestigd Kunstlievend Genootschap, ter aanmoediging en bevordering van Teeken- en Schilderkunst, onder den naam *Pictura*, heeft in het begin dezer maand desselfs vijfde algemeene Tentoonstelling van Schilderijen en Teekeningen van Levende Nederlandsche Meesters ter bezigtiging voor het Publiek opengesteld. Het getal der op die Tentoonstelling geplaatste stukken bedraagt 284 nommers; het is niet alleen de meerderheid van 50 Schilderijen, waardoor dezelve boven die van 1841 uitmunt, maar vooral derzelver innerlijke kunstwaarde maakt deze Tentoonstelling van de belangrijkste, die tot nog toe in deze Stad zijn gehouden. Zonder de verdiensten der ingezondene kunststukken te willen beoordeelen, of in het minst den roem der overige Vaderlandsche meesters, die ik met stilzwijgen voorbij ga, te verkleinen, acht ik het echter nuttig en noodig, het Publiek op de voornaamste der ingezondene Kunstwerken opmerkzaam te maken. De van wege het Genootschap door den druk bekend gemaakte lijst der geplaatste stukken inziende, wil ik de daarin voorkomende orde volgen, en de opmerkzaamheid vestigen op de volgende, door H.H. Kunstenaars ter expositie toegezondene Schilderijen: no. 1, van J. F. ABELS, te 's Gravenhage; no. 5, van VAN DE SANDE BAKHUISEN, te 's Gravenhage; no. 6, van NICOLAAS BARNOUW, Cz., te Schiedam; no. 15, van F. J. VAN DEN BLIJK, te Dordrecht; no. 36, van G. H. DE CASTRO, te Amsterdam; no. 37, van J. F. CHRIST, te Nijmegen; no. 41, van C. DE COCQ, te 's Gravenhage; no. 42, van A. J. COUWENBERG, JR., te Arnhem; no. 45, van A. DANEKES, te Hilversum; no. 47, van J. F. VAN DEVENTER, te 's Gravenhage; no. 49 en 50, van C. L. W. DREIBHOLTZ, te 's Gravenhage; no. 57, van A. J. EHNLE, te 's Gravenhage; no. 61, van J. ESMAN, te Hilversum; no. 75, van F. BREHAUS DE GROOT, te 's Gravenhage; no. 90 en 91, van W. HOEVENAAR, te Utrecht; no. 93 en 94, van J. F. HOPPENBROUWERS, te 's Gravenhage; no. 109, van J. L. JONXIS, te Utrecht; no. 110, van P. H. L. JONXIS, te Utrecht; no. 120 en 121, van W. DE KLERK, te Dordrecht; no. 123, van HENRIETTE KNIP, te Berlicum; no. 126, van EDUARD KOSTER, te 's Gravenhage; no. 127, van J. A. KRUSEMAN, te Amsterdam; no. 128 en 129, van I. H J. LAMERS, te Amsterdam; no. 133, van C. LIESTE, te Haarlem; no. 140 en 141, van J. TEIXEIRA DE MATTOS Bz., te Amsterdam; no. 146 en 147, van P. M. MOLIJN, te Rotterdam; no. 171 en 172, van M. QUISPEL, te Dordrecht; no. 173, van J. VAN RAVENSWAAIJ, te Westerbork; no. 174, van JOH. VAN RAVENSWAAIJ, Gz., te Hilversum; no. 176, van H. E. REIJNTJENS, te Amsterdam; no. 179, van C. F. ROOS, te Amsterdam; no. 181, van N. J. ROSEBOOM, te 's Gravenhage; no. 182, van I. C. VAN ROSSUM, te Amsterdam; no. 187, van J. D. RIJK, te Hilversum; no. 189, van ISAAC SALM, te Amsterdam; no. 191 en 192, van P. J. SCHOTEL, te Medemblik; no. 193, van M. SCHOUMAN, te Breda; no. 228, van W. TROOST, te Schiedam, no. 232, van I. VERHOOGH, te Rotterdam; no. 233, van W. VERSCHUUR, te Amsterdam; no. 236, van HK. VETTEWINKEL, Dz., te Amsterdam; no. 239, van A. WEIS, te Amsterdam; no. 261, van J. W. GERSTENHAUER ZIMMERMAN, te Amsterdam; no. 275, van D. J. H. JOOSTEN, te Haarlem; en no. 281, van J. PELGROM, te Oosterbeek bij Arnhem.

Ik vermeen door de opnoeming der bovenaangehaalde meesters eenigzins te hebben voorzien in de behoefte van eenen kleinen wegwijzer voor diegenen, welke deze Tentoonstelling voor het eerst mogten bezoeken; en tevens mijne kunstlievende Stad- en Gewestgenooten op het veelvuldige schoone opmerkzaam te maken, opdat zij deze gelegenheid, welke hun door de ijverige en belangelooze pogingen des Genootschaps wordt aangeboden, niet nutteloos mogen laten voorbijgaan; aan een' ander' meer bekwamen deskundigen overlatende de bijzondere schoonheden der ten toon gestelde meesterstukken te beschrijven.

GRONINGEN den 18 Mei 1843. T.

De Tentoonstelling van Schilderijen van levende Nederlandsche Meesters, te Groningen, in 1843.

Wederom mogt *Pictura* hare pogingen met een gewenscht gevolg bekroond zien. Niet te vergeefs had zij Neêrlands schilders opgeroepen, om door de gewrochten huns penseels *Gruno's* kunstminnend publiek eene aangename en nuttige uitspanning te verschaffen. »Alles wat goed is en schoon, alles wat wèl luidt," — ziet daar de spreuken, welke men op *Groningens* beschaafde bewoners met het volste regt mag toepassen, wanneer men hen, onder sneeuw- of windvlagen, 's winters naar vereenigingen aan de wetenschappen gewijd ziet henenspoeden, of wanneer men hen naar 't gebied der schoone kunsten hunne schreden ziet rigten, hetzij *Apollo's* zonen met muzijk en zang, hetzij dezelve met het teekenstift de bijeenkomsten opluisteren.

De winter verdween, en met denzelven zijne eigenaardige nuttige uitspanningen en ontspannende leeringen. Doch *Pictura* zou thans de leemte aanvullen en poogde wederom eene Tentoonstelling van Schilderijen binnen Gruno's wallen te doen plaats grijpen, daartoe voorzeker aangemoedigd door het gunstig onthaal, hetwelk der vorige Tentoonstellingen was te beurt gevallen. En geen wonder! Groningens inwoners grijpen volgaarne de gelegenheid aan, wanneer en waar zij zich opdoet, om hart en zin te veredelen ook door de beschouwing van wat 's menschen geest, als door tooverkracht, op het onaanzienlijk doek vermag te scheppen; terwijl *Gruno's* naam hoog aangeschreven staat onder Neêrlands steden, waar men kunsten en wetenschappen op prijs stelt, aanmoedigt en aankweekt.

Zóó doende moest het *Pictura* niet moeijelijk vallen, weder eene Tentoonstelling te openen Reeds eenige weken zijn verloopen sedert dezelve geopend is. Honderden van bezoekers hebben geprezen, gelaakt, alles beschouwd, veel beoordeeld, — niemand echter schijnt tot nog toe roeping gevoeld te hebben, om der Kunst zijne openlijke hulde te brengen, om *Pictura*, door wier bemoeijingen wij dit kunstgenot smaken, zijnen dank hiervoor te betuigen. Of is het overbodig en onnuttig, wanneer men in eenige weinige woorden mededeelt, wat men dacht en gevoelde, hoe men oordeelde bij het beschouwen der verschillende kunstvoortbrengselen, thans binnen onze muren vereenigd? O neen! Den echten kunstenaar, den waren schilder, wiens betooverend penseel de natuur als het ware op zijde streeft, ook hem zal het niet onverschillig kunnen zijn, wanneer men de stoffelijke blijken zijns geestes den betamelijken lof toezwaait. En de lager staande kunstbroeder, de leerling in de kunst, die zich ook onder de »levende Nederlandsche *meesters*" rangschikt, — voor hem vooral is een openlijk verslag van dusdanige Tentoonstelling hoogst nuttig, ja noodzakelijk, wanneer met het onpartijdig oog eens kenners de schoonheden aangeduid, de gebreken vermeld, de misslagen aangetoond worden; wanneer men ter wille van de Kunst, ter bevordering van haren bloei, den kunstenaar bescheiden onder het oog brengt, wat eigenlijk van hem gevorderd mag worden; wanneer men zoo doende den kunstenaar aanzet, om zijne krachten in te spannen ter eervolle overwinning op het veld der vredelievende Kunst.

Doch vreest niet, dat ik hier als gestreng kunstregter zal optreden, dat ik met een scherpziend oog u de schoonheden of feilen der ten toon gestelde schilderijen zal ontleden. Dit is geenszins mijn oogmerk. De aard van dit blad brengt zulks niet mede, en ik ken mij zelven de bevoegdheid niet toe, om als zoodanig op te treden. Het doel dezer vlugtige mededeeling is alleen dit, — om, wat tot mijne teleurstelling nog niet geschied is, in eenige losse omtrekken de Groninger Tentoonstelling van Schilderijen in 1843 te schetsen. Als vriend van Kunsten en Wetenschappen, reken ik onder de Kunsten, die zoo juist met den naam van *schoon* bestempeld worden, vooral ook die Kunst, welker toenemende bloei in ons Vaderland zoo zigtbaar is, en wier voortbrengselen ons thans de pen doen opvatten; de Kunst, die alléén in deze onze provincie meer dan veertig beoefenaars telt, — alhoewel men in de Schilderkunst en bij Tentoonstellingen meer dient te letten op het *multum*, dan op het *multa*, zoo als de Ouden plagten te zeggen, die zeer wel wisten, wat Wetenschap was en Kunst. Doch gelijk de schaduwen dienen ter meer krachtige uitdrukking van het licht, of gelijk de donkere achtergrond den vrolijken en helderen voorgrond nog meer doet uitkomen, — zóó werkt ook in het gebied der Kunst het groot aantal harer beoefenaren. En de Schilderkunst neemt in onzen tijd hierin niet de laatste plaats in.

Doch laat ons onze wandeling door de Expositie-zaal aanvangen, en onze blikken op het geheel vestigen. Wij zullen de zaal en hare inrigting allezins goedkeuren, en alléén ons leedwezen betuigen over de niet voldoende ruimte ter uitstalling der groote hoeveelheid schilderijen. Misschien is hierin ook wel de reden gelegen, dat sommige schilderijen in een min gunstig licht geplaatst zijn. Hoe dit ook zijn moge, wij zullen een' aanvang maken met wat ten aanzien van *Portretten* de Tentoonstelling oplevert.

De naam van KRUSEMAN prijkt hier bovenaan. Het onderwerp van een door dien beroemden schilder ingezonden portret is Z. M. WILLEM II. Voorzeker een onderwerp dien schilder waardig, en, door de waarde des kunststuks verhoogd, teregt het eerst door ons vermeld. Wij behoeven over den lof van dit meesterstuk niet verder uit te weiden, en roepen onze stadgenooten slechts toe: Komt en ziet! Velen met ons zullen alléén dit kunstgewrocht reeds voldoende rekenen, om tot een herhaald bezoek naar de Tentoonstelling uit te lokken. — Over het geheel is deze Tentoonstelling niet rijk aan portretten. Wij moeten echter eene eervolle melding maken van den *Rooser* (waarin het »vervolgd worden" wel wat beter had kunnen uitgedrukt zijn), door den heer J. C. VAN ROSSUM vervaardigd (no. 182). — Men had gemeend, ook door andere schilders óf portretten te zullen zien inzenden, — óf schilderijen uit dat genre, die van vooruitgang op dit gebied zouden hebben getuigd. In beide verwachtingen vonden wij ons te leur gesteld. *Sapienti sat!* roepen wij hier liefst uit. Nogtans moeten wij onder de weinige portretten ook melding maken van eenige voortbrengselen uit Groningens school. Men vergeve het steller dezes, wanneer hij bij deze gelegenheid, ter liefde der Kunst, eene welgemeende aanmerking zal maken. Moet men het aan de meer noordelijke ligging van ons Vaderland toeschrijven, wanneer in onze nevelachtige en moerassige gewesten de Schoone Kunsten niet met dat vuur beoefend of gekweekt worden, waarmede onder Italië's zoelen hemel PHOEBUS der kunstenaren geest begiftigt? Moet men het daaraan toeschrijven, dat Neêrlands noordelijkste provincie, — bezwangerd met de aanhoudende waterdampen, ontwikkeld uit de nabijgelegene zilte wateren, — ook ten aanzien der onligchamelijke koude, vooral in de Schilderkunst, eenen hoogen rang inneemt? Koud als Groningens avonden, zelfs te midden van den heeten zomer, zóó koud is het koloriet, hetwelk men dikwijls in voortbrengselen van onze anders verdienstelijke schilders opmerkt. Het *Horatiaansche*: »Jurare in verba Magistri!" wordt ook in Groningens schilders bewaarheid; — en dáárom spraken wij zoo even van Gruno's schilders c h o o l. Vele verdiensten bezit deze school ongetwijfeld, wat teekening betreft; maar het koloriet? ... Men bestudere de meesterstukken van de oude Hollandsche en vele van de hedendaagsche schilders, en doe zijn voordeel met deze welgemeende aanmerking, die ook ten volle toegepast kan worden op de portretten, door Groninger schilders, meesters en leerlingen, op deze Tentoonstelling ingezonden. Teekening en gelijkenis b. v. is te prijzen in de portretjes van den verdienstelijken ENSING, en in het studiebeeld van den jeugdigen ISRAËLS (welks onderwerp misschien minder bekoorlijk mag voorkomen); doch het koloriet laat zeer veel te wenschen overig.

Doch genoeg! Laat ons tot de *Tableaux de genre* overgaan, en ons genoegen te kennen geven over den meer aanzienlijken voorraad van voortbrengselen uit dit genré. Wij zullen volgens de Naamlijst de zaal vlugtig doorloopen. No. 8, van den Heer BEIJER te Amsterdam is eene »muzijkoefening onder de dakpannen" (?), die vele verdiensten bezit en eene goede verwachting van den nog jeugdigen schilder doet koesteren. No. 31 is een binnenhuis van den heer C. B. BUIJS. Het uitvoerig gepenseelde tapijt, in de manier van TSCHIN-TSCHIN, scheen ons veel nadeel te doen aan het overige van het min of meer in dezelfde manier behandelde tafereel. No 57, »eene voorstelling uit de Bruid van Lammermoor," behoort eigenlijk niet tot het onderhavige *genre*. Doch bij gemis van meer dusdanige tafereelen, willen wij ter dezer plaatse van hetzelve melding maken. Deze schilderij is van den heer EHNLE te 's Hage, en wordt met regt geroemd om waarheid en uitvoering. Ook het satijn van Lucy is uitmuntend, de teekening van Lucy zelve onberispelijk. Jammer, dat het kopje der hoofdpersoon zoo weinig uitdrukking bezit, in vergelijking vooral met het (misschien wat zeer sterk uitgedrukte) gelaat der waarzegster. No. 72 is van jhr. mr. W. GOCKINGA, en stelt voor twee »biddende oude lieden," naar MOLIJN. Wij roemen deze kopij, en noemen haar zeer wel gelukt. No. 109, »eene Dame in wit satijn," van den heer J. L. JONXIS te Utrecht, heeft veel aangenaams en bevalligs in het hoofdonderwerp des tafereels; doch de ordonnantie en compositie vonden wij min gelukkig. No. 113 is een »Geestelijke, die kinderen zegent," van den heer VAN DER KAA te Rotterdam. De toon van dit schilderijtje is somber, plegtig, en tevens aangenaam; hoewel misschien wat te ver gedreven. De tafereelen van TEN KATE te 's Hage (no. 114 en 115) zijn met lof te vermelden. Ook de heer TEIXEIRA DE MATTOS te Amsterdam versierde wederom de Tentoonstelling met de keurige voortbrengselen zijns penseels. No. 138, het »koddig tafereel in de gaarkeuken," is vol luim, en, even als no. 140, het »middagslaapje," fraai gepenseeld, en vol uitdrukking. Een waardig tegenhanger op den laatstgenoemden schilder is de heer MOLIJN te Rotterdam. No. 146—150 zijn van zijne hand. Wij loopen zeer hoog met no. 146, »eene Muzijkles," en roemen de penseelsbehandeling, de schakering van licht en bruin, de groepering der voorwerpen; in één woord, wij ruimen dit keurig tafereel eene der eerste plaatsen in op deze Tentoonstelling. Zijne »spinster", no. 147, beviel ons wèl niet zoo sterk als het voorgaande; maar de vlijtige studie der oude Vlamingers geeft zich ook in dit voortbrengsel ten duidelijkste te kennen. »Oude liefde roest niet," no 176, van den heer REIJNTJENS te Amsterdam, is geheel in den trant der oudere school, en een allerliefst schilderijtje. De heer RINGELING te Leiden heeft (onder no. 177) eene fraaije schilderij ten toon gesteld. Het is een »St.-Nicolaas-feest," met eigenaardige stoffaadje, en, ofschoon reeds vroeger door ons hier gezien, echter met aanhoudend genoegen door ons beschouwd.

Wanneer ook op het gebied der Kunst het geslacht kan strekken, en beschouwd moet worden als vrijpas tot eenen minder hoogen trap van ontwikkeling; — wanneer dan de schoone kunne op een toegevender oordeel mag aanspraak maken, als zij, met palet en penseel gewapend, met mannen in het strijdperk der Kunst treedt, en op de vruchten harer vlijt ons vergast, — dan voorzeker moet men meer dan in *absoluto* de schilderij van mejuffer TEMMINCK te 's Hage prijzen (no. 225). *Relatief* echter blijft de arbeid in elk opzigt zeer prijzenswaardig.

(*Vervolg hierna.*)

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Gepasseerd te Rendsburg den 11 Mei, kapit. *Hilbrands* Wendelina, van Wismar n. Amsterdam. — Te Tonningen den 8 Mei, *Stutvoet* Margaretha Gesina, van Amsterdam n. Rendsburg, - *Boswijk* Geertruida, van Hamburg n. de Oostzee. - *Roskamp* kleine Angelina, van Papenburg n. de Oostzee. - den 9den *Mulder* Lubina, van Groningen n. de Oostzee, - den 10den *Steffens* Margaretha, van Altona n. de Oostzee, - *de Boer* Alida, van Leer n. Koningsbergen, - *Kroon* Wigerdina, van Gent n. Kiel.

Binnengekomen te Amsterdam den 13 Mei, kapit. *Bossinga* Margaretha, van Elbing, - *Huizing* Margina, van Dantzig, - den 15den *Ouwehand* Franciska Maria, van Hull, - *Pott* Vertrouwen, van Newcastle, - *Hansen* Anna Catharina, van Libau, - *de Weerd* Waakzaamheid, van Memel, - *Meijer* Vriendschap, van Koningsbergen, - *van der Borgh* Catharina Cornelia, van Dantzig. — Te Zwolle den 13 Mei, *van Aken* Hendrika Dorothea en *Boomgaard* Magrieta, beide van Dantzig, - den 13den *Koning* Zeldenrust, van Christiansand. — In het Vlie den 11 Mei, *Lesstuiver* Aurora, van Memel, - *van der Werff* Jandina, van Koningsbergen, - *de Groot* Hendrika, *Wijkers* Engelina Jantina, *Brans* Vriendschap en *Nieboer* Leeuwarden, alle vier van Dantzig, - *Koning* Zeldenrust, van Christiansand, - *Dekker* Onderneming, van Droback, - *Plukker* de jonge Hendrik en *Kok* Jan Frederik, beide van Oudsoen. — Te Terschelling den 11 Mei, *Jansen* Gesina Catharina Broos, van Dantzig. — Te Helvoet den 13 Mei, *de Groot* Neerlands Trouw, van Liverpool, - *Parrel* Neeltje, van Grangemouth, - *van Wijk* jonkvr. Maria, van Windau. — Te Vlissingen den 11 Mei, *Hansen* Catharina, van Noirmoutier n. Antwerpen. — Te Dantzig den 8 Mei, *Meijer* Elisabeth, van Hamburg. — Te Veracruz den 23 Maart, *Meijer* Elisabeth, van Hamburg. — Te Rochefort den 6 Mei, *Nagel* Johanna Gebina, van Amsterdam. — Op de Rivier van Nantes den 8 Mei, *Rozema* Gesina, van Dordrecht. — Te Gravesend den 9 Mei, *de Jong* jonge Jan, *Nieuwland* de Hoop en *Stegenga* de 2 Gezusters, alle drie van Workum. — Te Hull den 9 Mei, *de Jong* jonge Clemens, van Amsterdam. — Te Sunderland den 9 Mei, *Gust* de Hoop, van Rotterdam. — Te Grangemouth den 9 Mei, *de Jonge* Petrus Jacobus, van Gent. — Te Bremerhaven den 10 Mei, *van Kregten* Catharina en *Drok* Concordia, beide van Hamburg. — Te Koppenhage den 9 Mei, *de Vries* Tekela, van Bayonne, - *de Groot* Jantina Engelina, van Antwerpen, - *Faber* Johanna Mulder, van Amsterdam. — Te Warnemunde den 3 Mei, *de Jonge* Hillegina, van Hamburg. — Te Swinemunde den 6 Mei, *Hazewinkel* Onderneming, van Amsterdam, - den 7den *de Jonge* Gesina Jantina, van Antwerpen. — Te Dantzig den 3 Mei, *Nieboer* Margaretha en den 7den *Botje* Gesina Alida, beide van Groningen, - *Mulder* Margaretha, van Amsterdam. — Te Pillau den 8 Mei, *Swart* Cornelia, van Amsterdam. — Te Bolderaa den 1 Mei, *Schoon* Elisabeth en den 2den *Fenenga* Clara Dorothea, beide van Bergen.

Binnengekomen te Texel den 16 Mei, kapit. *Nagel* Gesina Petronella, van Glasgow. — In het Vlie den 16 Mei, *Stuit* Anna Margaretha, van Memel, - *de Groot* Jantina, van Osterrisoer, - *Brouwer* Arendina, van Christiand. — Te Koppenhage den 9 Mei, *Faber* Johanna Mulder, van Amsterdam, - *de Groot* Jantina Engelina, van Antwerpen. — Te Pillau den 7 Mei, *Posthumus* Wilhelmina en *Potter* Catharina Jantina, beide van Groningen, - den 8sten *de Jonge* Bongina, van Hamburg, - *Steffens* Louise, van Amsterdam, - *Bakker* Elsina, van Harlingen, - *Donema* Renske Hooites, van Groningen, - *Hazewinkel* Arendina Harmina, van Amsterdam.

Vertrokken van Texel den 14 Mei, kapit. *Greven* Catharina Julia, naar Cardiff, - *Schoonhoven* Cornelia, naar Londen. — Uit het Vlie den 11 Mei, *Vos* de goede Hoop, naar Osterrisoer, - den 14den *Goosens* Alida, naar Newcastle, - *Mulder* Alida, naar Petersburg, - *Brouwer* Elziena, naar Koningsbergen, - *Oostra* Geziena, naar Stettin, - *de Boer* Geziena, naar Hamburg, - *de Vries* Johanna, op avontuur. — Van Helvoet den 13 Mei, *Sap* Vriendschap, naar Hull, - *Pott* Anna Luitzia, naar de Oostzee. — Van Vlissingen den 10 Mei, *Boon* Alida Giezen en den 13den *van der Wijck* Helena Maria, beide op avontuur. — Op de Rivier van Nantes den 9 Mei, *Weyer* jonge Hendrik, naar Antwerpen. — Van Liverpool den 10 Mei *Bakker* Johanna, naar Stettin. — Van Cardiff den 10 Mei, *Mulder* Nijverheid en *de Haan* Aleida Aleida, beide naar Amsterdam. — Van Bremerhaven den 9 Mei, *Scholtens* Onderneming, naar Groningen. — Van Hamburg den 10 Mei, *Bakker* Tjetsina, naar de Oostzee, - *Stutvoet* Gesina Catharina, naar Koningsbergen, - *Reents* Berentes, naar Amsterdam, - *de Boer* Julia Johanna, naar Harlingen, - den 12den *Knoop* Ikina, naar de Oostzee, - *Hazewinkel* Ankina, naar Rostok. — Van Cuxhaven den 9 Mei, *Tiktak* Alida Klasina, naar de Oostzee. — Van Bergen den 26 April, *Benes* Amicitia, naar Riga. — Van Kiel den 11 Mei, *Drenth* Neeltje, naar de Oostzee. — Van Travemunde den 11 Mei, *Oldenburger* Gerberdina, naar de Oostzee. — Van Swinemunde den 7 Mei, *Vos* Margina Wilhelmina, naar Pillau. — Van Dantzig den 6 Mei, *Douwes* Eensgezindheid en *Schaap* jonge Klaas, beide naar Amsterdam, - *Scherpbier* jonge Anna, naar Groningen, - *Braam* Femmegina, naar Bremen. — Van Nantes den 11 Mei, *Ouwehand* Maria Gesina en *Duintjer* Catharina, beide naar Rotterdam.

Vertrokken uit het Vlie den 16 Mei, kapit. *Mulder* Wendelina, en *Bolhuis* Fenna, beide naar Riga, - *Helmers* de 4 Gezusters en *Bieze* Bouwina, beide op avontuur. — Van Pillau den 7 Mei, *Teensma* jonge IJpe en den 8sten *Broekema* Hillegina Christina, beide naar Amsterdam.

Het schip Engelina, kapit. *Vlaskamp*, met tarwe, van Demmin naar Amsterdam, is, volgens brief van Harlingen, van den 13 Mei, met hulp van schuiten, met zware schade uit het N.W. gat van Ameland aldaar binnengebragt.

Het schip Concordia, kapit. *Hansen*, van Antwerpen naar Christiansand, is den 10 Mei te Sunderland lek en met verlies van den groo en mast, enz. binnengesleept.

DELFZIJL den 18 Mei. Binnengekomen den 15den kapit. *Boonstra* Geertruida, van Bremen, - den 17den Busscher *Locia*, van Carolinerzijl, - *Vrijman* de 4 Gebroeders, van Baltrum. — Vertrokken den 17den, *Dekker* Bouwina, op avontuur.

TERMUNTERZIJL den 16 Mei. Binnengekomen den 14den kapit. *Sterenborg* Hermanus, van Noorwegen, - den 15den *Lamping* de 2 Gebroeders, van Stikhuizen. — Vertrokken den 13 en *Muntendam* Catharina Josephina, naar Noorwegen, - den 14den *Kotwich* die Hoffnung, naar Norderneij.

189STE KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

Negende Lijst. No. 10283 een prijs van *f* 1000. — *Tiende Lijst.* No. 11971 een prijs van *f* 50,000. — No. 15775 een prijs van *f* 10,000. — No. 7430, 4347, 16382 en 8946 ieder een prijs van *f* 1000. — No. 1126 en 5216 ieder een premie van *f* 1000. — *Elfde Lijst.* No. 13397 en 21111 ieder een prijs van *f* 1000. — *Twaalfde Lijst.* No. 22815 een prijs van *f* 15,000. — No. 2478 een prijs van *f* 1500.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 12 tot en met den 18 Mei 1843 zijn te *Groningen* geboren 9 zoons en 10 dochters; gehuwd 25 paren; overleden 10 ouden en 9 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, den 16 Mei.

TARWE.		Veen	64 ℔ *f* 5,60	Bl. Voer	[illegible]
Oude Bak	70 ℔ *f* 7,50	**GERST.**		Zwarte dito	38 - - [illegible]
N. Oml.	72 - - 6,50	Winter	56 ℔ *f* 3,70	Dito dito	41 - - [illegible]
» dito	74 - - 6,75	Dito	58 - - 3,90	Dito dito	44 - - [illegible]
» Old.	70 - - 6,00	Dito	60 - - 4,10	**BOONEN.**	
» dito	72 - - 6,50	Zomer	56 - - 3,60	Paardenb.	*f* 4,35
» dito	74 - - 6,80	Dito	58 - - 3,80	Dito	[illegible]
ROGGE.		Dito	60 - - 4,00	**ZADEN, ENZ.**	
Inlandsche	66 ℔ *f* 5,50	Knubbe	60 - - [illegible]	[illegible]	*f* [illegible]
dito	68 - - 5,80	**HAVER.**		[illegible]	*f* [illegible]
dito	70 - - 6,05	Dikke	41 ℔ *f* 2,35	Kools.	*f*
dito	72 - - 6,45	Dito	43 - - 2,55	Zomers.	
BOEKWEIT.		Dito	45 - - 2,75	Boters.	*f*
Gr Zand	64 ℔ *f* 6,30	Dito	47 - - 2,90	Lijnzaad	*f*
Dito dito	66 - - 6,50	Dito	49 - - 3,00	G. Mosterds	*f*
Zw. Zand	66 - - 6,30	Bl. Voer	33 - - 2,00	Raapolie p.vat	*f* 29
		Dito	35 - - 2,20	Boter ½ T.	*f* 18 à 22
		Dito	37 - - 2,40		

TARWE lager afgegeven. — ROGGE en BOEKWEIT prijshoudend. — GERST wel zoo goed te plaatsen. — Dikke HAVER flaauw, voetsoorten prijshoudend. — BOONEN weinig in omgegaan.

ROTTERDAM den 15 Mei. TARWE met weinig handel; heden is besteed voor 131, 135 ℔ n. bovenl. *f* 230, *f* 234, 130 ℔ n. witb. Poolsche *f* 240, — 130 ℔ n. Pommer *f* 220, - 136 ℔ n. hoogl. Kleefs. *f* 255. Gedroogde ROGGE goed prijsh. - ongedr. *f* 8 / *f* 10 lager. - heden werd verkocht: 121 ℔ n. Pruiss. *f* 169, *f* 168. - 119, 120 ℔ dito *f* 166, *f* 164. - 120, 121 ℔ Windau *f* 171, *f* 173. - 121 ℔ Poolsche *f* 170. GERST *f* 3 à *f* 6 hooger. - Winter *f* 141 à *f* 147. - Zomer *f* 120 à *f* 126. HAVER prijsh.: 73 ℔ n. inl. Voer *f* 92. BOEKWEIT onveranderd, Rozend. bedong *f* 198 à *f* 200; andere Noordbr. *f* 195, *f* 196; Maas *f* 113. KOOLZAAD: mooi Walchersch bedong 49 p. vl. DEDERZAAD 104 ℔ Windau *f* 180.

AMSTERDAM den 15 Mei. TARWE met redelijken handel als voren: 129 ℔ witb. Pools. *f* 240, *f* 242. - 130 ℔ n. b. dito *f* 235. - 130 ℔ n. bovenl. *f* 234 bij partij. - 126 ℔ n. Rost. *f* 222. - 126 ℔ j. dito *f* 227. - 131 ℔ n. Zeeuwsche *f* 230. - 128 ℔ n. Vriesche *f* 215. — ROGGE tot circa vorigen prijs met goeden handel aan consumtie en binnenl. verzending: 122 ℔ Pruiss. *f* 170 bij partij. - 124 ℔ o. Meckelenb. *f* 190. - 119 ℔ n. Pruiss. *f* 162. - 117 ℔ dito *f* 165. — GERST in een doen: 115 ℔ Dantz. *f* 162.

KOOLZAAD dadelijk ½ p. vl. hooger, op levering van het najaar prijsh.: Hongaarsch 44 p. vl., - op 9 vat dadelijk 53½ p. vl. - Sept. en Oct. 52½ p. vl. — RAAPOLIE zoowel dadelijk als op levering williger: per 6/w. *f* 31 50. - Vlieg. *f* 30,50 à 75. - Sept. *f* 30 75. - Oct., Nov. en Dec. *f* 30,75 à *f* 31. — LIJNOLIE p. 6/w. *f* 29 50. - Vlieg. *f* 29,50 à 75. — HENNEPOLIE per 6/w. *f* 32. - Vlieg. *f* RAAPKOEKEN *f* 54 à *f* 57. — LIJNKOEKEN *f* 6,50 à *f* 8.

AMSTERDAM den 17 Mei. TARWE prijsh. met goeden handel.

130 ℔ b. Poolsche *f* 240 bij gerijf, *f* 237 bij partij; 128 ℔ j. Rost. *f* 227, - 131 ℔ n. Zeeuws. *f* 230, - 131 ℔ o. Limb. *f* 215, - 128 ℔ ger. b. Poolsche *f* 225, *f* 228, - 128, 129 ℔ n. b. dito *f* 199, *f* 205 in entr.; 130 ℔ dito dito *f* 210 in entr. — ROGGE in een doen: 119 ℔ n. Pruiss. *f* 160, - 122 ℔ dito *f* 170, - 115, 116 ℔ o. gedr. *f* 155, *f* 158. — GERST prijshoudend: 109 ℔ fijne Dantz, *f* 110 in entr., 116 ℔ Deensche *f* 140.

KOOLZAAD 1 p. vl. hooger: Hongaarsch 45 p. vl., Groning. 52 p. vl., - op 9 vat in Oct. $53\frac{1}{2}$ p. vl. — RAAPOLIE dadelijk en op levering weder iets aangenamer: per 6/w. *f* 32, - vlieg. *f* 31, - Sept. en Oct. *f* 30,75 a *f* 31,25, - Nov. en Dec. *f* 31 a *f* 31,25. — LIJNOLIE per 6/w. *f* 30,75, - vlieg. *f* 29,75. — HENNEPOLIE per 6/w. *f* 32, - vlieg. *f* 31.

LONDEN den 12 *Mei*. Hetgene van inl. Tarwe ter markt was, ging tot iets betere prijzen dan l.l. Maandag van de hand. Hoewel vreemde op denzelfden koers wordt gehouden, had de omzet slechts weinig te beteekenen. Gerst onveranderd. Haver souteneert moeijelijk den koers. De middelprijs der op den 2 dezer geeindigde week was van inl. Tarwe 49 sh. 4 p., Gerst 29. 5, Haver 17. 4, Rogge 29 8.

PRIJZEN DER EFFEKTEN te *Amsterdam*, *den* 17 *Mei*.

Nederl., $2\frac{1}{2}$ pCts. Werk. Schuld $56\frac{15}{16}$, $57\frac{1}{16}$, gebl. $57\frac{1}{16}$; Dito 5 pCts. $100\frac{5}{8}$; Am.-Synd. $4\frac{1}{2}$ pCts. $97\frac{7}{8}$, $97\frac{15}{16}$, gebl. $97\frac{15}{16}$; Dito $3\frac{1}{2}$ pCts. $82\frac{3}{8}$, $82\frac{1}{2}$, $82\frac{1}{4}$; Handelm. $4\frac{1}{2}$ pCts. $137\frac{3}{8}$, $137\frac{3}{4}$, gebl. $137\frac{3}{8}$; Nieuwe Dito $4\frac{1}{2}$ pCt. $100\frac{7}{8}$, 101; O. I. Leen. 5 pCts. $100\frac{1}{8}$, $100\frac{1}{4}$, gebl. $100\frac{3}{16}$; Rotterd. Spoorweg 58, a 59, gebl. 58; Haarlemmermeer 5 pCt. $104\frac{1}{8}$. — *Spanje*, L. bij *Ard.* van 85 p. st. 5 pCts. $20\frac{11}{16}$, $20\frac{13}{16}$, gebl. $20\frac{3}{4}$; Dito onbep. stukken $19\frac{1}{8}$, $19\frac{1}{4}$; Dito Coup. $25\frac{1}{2}$, 27; Dito 3 pCts. $32\frac{15}{16}$, 33. — *Portugal*, Oblig. te Lond. $2\frac{1}{2}$ pCts. $41\frac{3}{8}$, $41\frac{7}{16}$, $41\frac{3}{8}$. — *Rusl.*, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCts. 107; Dito 1828 en 1829 5 pCts. $103\frac{3}{4}$; Dito bij *Hope* 4 pCts. $88\frac{3}{4}$, 89, gebl. $88\frac{3}{4}$; Dito bij *Stieglitz en comp.* 4 pCts. $88\frac{1}{2}$, $88\frac{5}{8}$; Certific. van Assign. $71\frac{1}{4}$, $71\frac{7}{8}$. — *Amerika*, Bank-Actien $4\frac{3}{4}$. — Poolsche Loten van 300 fl. 153; Dito van 500 fl. $165\frac{3}{4}$, 165; Met. 5 pCt. $107\frac{7}{8}$. Nap., Cert. bij Falconnet $100\frac{3}{4}$; Brazil. van 100 p. st. 76; van 200 p. st. $74\frac{5}{8}$; Ven. 2 pCt. van 100 p. st. en Onbep. St. $33\frac{1}{4}$; Col. ex Ven. van 100 p. st. 8, $\frac{1}{16}$; Mex. van 100 p. st. $29\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$; Peru 12; Bl. Gr. van 100 p. st. $8\frac{1}{8}$; van 300 p. st. $7\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$.

Integralen hebben zich volkomen hersteld van den achteruitgang, dien dezelve hebben geleden. De aanleiding tot die prijsverbetering was het berigt (zie hierboven) dat onze spekulanten eene ongegronde vrees wegens het uitstellen der beraadslagingen over de conversie-wet tot na Pinkster gekoesterd hadden. Ter beurze wordt aan het tot stand brengen dier wet zoo veel gewigt gehecht, dat zelfs het geringste gerucht van uitstel nadeelig op de prijzen werkt, gelijk heden het vooruitzigt eener spoedige behandeling de koersen weder heeft ondersteund.

De omzet in Integralen was wederom zeer levendig. Alle overige Holl. fondsen bij trage affaire prijshoudend. Aand. Handelmaatschappij zeer aangenaam.

Van vreemde waren Spaansche en 4 pCts. Russ. iets meer aangeboden. Alle overige onveranderd.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt.: Prolongatie $3\frac{1}{2}$, 4 pCt.

Laatste prijzen te 5 uren: Integr. $2\frac{1}{2}$ pCt. $57\frac{1}{8}$; Holl. 5 pCt. $100\frac{5}{8}$; Handelm. $137\frac{3}{8}$; Ard. $20\frac{3}{4}$.

GEWONE VERGADERING van het Departement *Groningen* van de Nederlandsche Maatschappij: *ter bevordering van Nijverheid*, op MAANDAG, den 22 Mei 1843, des namiddags te vier uren, in het CONCERTHUIS.

J. W. C. VAN ITTERSUM,
Secretaris.

PROGRAMMA.

Het BESTUUR der AKADEMIE van *Beeldende Kunsten*, *Bouw-*, *Toegepaste Werktuig- en Zeevaartkunde*, onder den naam *MINERVA*, te *Groningen*, heeft, in deszelfs vergadering van den 16 Maart 1843, ingevolge art. 59 der Wet dier Akademie, besloten, onder herhaalde opgave van het daarbij vermeld onderwerp, aangezien er in het vorig jaar geenerlei stuk is ingekomen, aan de Binnenlandsche Kunstoefenaars uit te loven eenen *verhoogden prijs*, en wel: een GETUIGSCHRIFT en TWINTIG VIJFGULDENSTUKKEN, in het vak der SCHILDERKUNST, voor de best geoordeeld wordende Schilderij, geheel afgewerkt, hoog 50, breed 60 Nederlandsche Duimen, voorstellende: *vier of vijf kinderen spelende bij eenen omgewaaiden Eikenboom, met verdere stoffaadje.*

De ter mededinging in te zendene stukken moeten, voorzien van eene zinspreuk of een ander kennelijk merk, insgelijks vermeld op een daarbij te voegen, behoorlijk verzegeld naambriefje, vóór den 1 October 1843, vrachtvrij worden ingezonden aan het gebouw der Akademie, onder adres van den Secretaris. In het naambriefje moet de naam en de woonplaats van den maker vermeld staan en kan daarin, des verkiezende, de prijs worden bepaald, waarvoor deze het stuk, in geval van bekrooning, in eigendom aan de Akademie wil afstaan: in geval de Schilderij wordt aangekocht, zal de Schilder ontheven zijn van de anders op hem rustende verpligting, om eene teekening of volledige schets in kleuren dier Schilderij, ter zelfde grootte als het bekroonde Schilderstuk, en vóór de teruggave van het stuk, aan de Akademie kosteloos te verschaffen. De uitreiking van den uitgeloofden en behaalden prijs zal plaats hebben in de jaarlijksche vergadering der Leden van de Akademie, in de maand Januarij 1844, — terwijl het terug vragen der niet bekroonde stukken zal moeten geschieden binnen den tijd en op de wijze, nader te bepalen bij de bekendmaking van den uitslag der beoordeeling. GRONINGEN den 20 Maart 1843.

Het Bestuur voornoemd:
Namens hetzelve,
Mr. A. MODDERMAN, *Secretaris.*

DE TENTOONSTELLING VAN SCHILDERIJEN

is HEDEN GEOPEND van 10 — 5 uren, overigens DAGELIJKS (met uitzondering van Zon- en Feestdagen) des voormiddags van 10 — 2 en des namiddags van 3 — 5 uren. AANDEELEN in de VERLOTING worden, à *f* 5 — 00, aan het Lokaal afgegeven.

De Directie en de Kommissie voor de Tentoonstelling vermeenen het niet ondienstig te berigten, dat alle Stukken, rakende de Tentoonstelling, welke van harentwege in eenig Blad mogten zijn of worden geplaatst, telkens door of namens haar worden onderteekend.

GRONINGEN den 19 Mei 1843

F. DE WITT, *Secretaris.*

In de SOCIETEIT DE HARMONIE

BUITENGEWONE MUZIJK, door het Korps STAF-MUZIKANTEN van het 4de Regement Infanterie, op ZONDAG, den 21 Mei 1843, des avonds te zeven uren

---

Den 25 dezer CONCERT te *Grijpskerk*.

Men teekent in voor de MUZIJKAVONDEN bij J. DE BOER, Az., aldaar.

SCHOUWBURG te GRONINGEN.

De ondergeteekende heeft de eer, zijnen hartelijken dank te betuigen voor het talrijk bezoek, en de bijzondere toejuichingen, die hem bij zijne Eerste Representatie zijn ten deel gevallen. Hij zal de eer hebben, op ZATURDAG, den 20 Mei 1843, eene TWEEDE en LAATSTE REPRESENTATIE te geven, bestaande in **MECHANISCHE PROEVEN, TOURS D'ADRESSE, MIMISCHE EN PLASTISCHE VOORSTELLINGEN.** De koddige en aangename TOUREN, die hij voornemens is voor te stellen, zullen voorzeker zijne geëerde Begunstigers eenen aangenamen avond bezorgen, en acht hij het dus overbodig, iets ter zijner aanprijzing hier bij te voegen. — Aanvang te half acht.

De Prijzen der Plaatsen zijn: Eerste Rang *f* 1 — 40, 2de Rang 75 Cts. Zes kaartjes op den eersten Rang gelijk nemende *f* 6 — 00.

De Plaatsen kunnen bij P. DE KONING besproken worden, alwaar ook de Entréekaartjes te bekomen zijn.

D. L. BAMBERG,
Mechanicus aan het Hof van Z. M. den Koning en van Z. K. H. den Prins van Oranje.

Théâtre des Variétés,

onder Directie van W. HEMPEL.

De DIRECTEUR geeft zich de eer, ter kennis van zijne hooggeschatte Begunstigers te brengen, dat hij zal voldoen aan de voor hem zoo streelende uitnoodiging, om in den GROOTEN SCHOUWBURG alhier TWEE VOORSTELLINGEN te geven, en dat dezelve zullen plaats hebben op ZATURDAG, den 27 en WOENSDAG, den 31 dezer, wanneer de circulerende ABONNEMENTSLIJST de kosten zal dekken. Eene zoodanige LIJST, ook van HEDEN af bij den Bureaulist P. DE KONING gereed liggende, kan men gelijktijdig aldaar PLAATSEN bespreken.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

. Heden beviel van eene DOCHTER WILLEMINA ELISABETH DE RANITZ, geliefde Echtgenoote van

E. J. THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP.

ASSEN den 11 Mei 1843.

. Heden verloste zeer voorspoedig van eenen ZOON W. KLEIN, geliefde Echtgenoote van

W. BAKKER,
Deurwaarder.

GRONINGEN den 17 Mei 1843.

. Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER A. BONTHUIS, geliefde Echtgenoote van

Dr. B. W. SIEMENS.

UITHUIZEN den 18 Mei 1843.

. Mijne geliefde Echtgenoote G. BAST verloste heden voorspoedig van eenen ZOON.

P. VAN DER LINDEN,
Landmeter bij het Kadaster.

GRONINGEN den 18 Mei 1843.

. Getrouwd, den 13 Mei 1843:

G. DE VRIES,
van *Groningen*,
en
LUDEWE JURJENS DIJK,
van *Vierhuizen.*

. Getrouwd:

W. GERHARDS,
Wedw. van G. M. A. PENNINK,
en
G. VAN CALCAR.

GRONINGEN den 15 Mei 1843.
Eenige kennisgeving.

. Getrouwd:

T. J. GEERTSEMA,
van de *Beesterhoogen*,
en
G. A. EDENS.

NIEUW-SCHEEMDA den 16 Mei 1843.

. Getrouwd:

POPPO J. A. LAND
met
DERKLINA O. TONKENS.

NIEUWE BEERTA den 16 Mei 1843.

. Getrouwd:

BEREND SJOBBEMA
en
ENGALINA BAKHUIS.

GRONINGEN den 18 Mei 1843.

. Heden overleed, na eene langdurige sukkeling, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote AFIEN HARBERTS NIEBORG, in den bloeijenden leeftijd van 27 jaren en ruim 7 maanden, na eene gelukkige echtverbindtenis van 4 jaren, mij nalatende drie Kinderen, welke dit smartelijk verlies nog niet beseffen.

Nevens hare Ouders en Aanverwanten, welke met mij dit afsterven diep betreuren, wensch ik met Christelijke onderwerping den slag te dragen, dien het den Alwijzen behaagd heeft ons toe te brengen.

OOSTWOLDER-HAMRIK den 16 Mei 1843.

AEISSO P. BROUWER.

. Heden overleed, na eene kortstondige, doch hevige ziekte, in den ouderdom van ruim 73 jaren, de Weledel Geboren Heer MARCUS BUSCH, *Ridder van de Militaire Willemsorde, 3de Klasse, en van den Nederlandschen Leeuw, Administrateur van 's Rijks Schatkist in de Provincie Groningen.*

GRONINGEN den 18 Mei 1843.

. Bij J. OOMKENS, te *Groningen*, is gedrukt en alom te bekomen:

TOESPRAAK aan de LEDEN der

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK,

van wege het GODGELEERD GEZELSCHAP onder de zinspreuk: *Gods woord is de waarheid;* van welk Gezelschap het TIJDSCHRIFT WAARHEID IN LIEFDE uitgaat, gr. 8vo, *f* 0 — 80.

. Bij G. PORTIELJE, te *Amsterdam*, is van de pers gekomen en alom verzonden:

ADRES AAN HET GEZOND VERSTAND,

betreffende GELOOF, KERKLEER, HOOGER en LAGER ONDERWIJS, ENZ. ENZ.

»Als tot verstandigen spreek ik, beoordeelt hetgeen ik U ga zeggen." PAULUS. 1 *Kor.* X: 15.

. De HOUDERS DER BANK VAN LEENING te *GRONINGEN* adverteren, dat alle PANDEN, welke bij hen in de maanden FEBRUARIJ, MAART en APRIL 1842 zijn *verzet*, en geteekend met de letters Q, R en S, moeten worden *afgerenteerd* of *afgelost*, en wel letter Q van den 22 tot den 26 Mei, letter R van den 29 Mei tot den 2 Junij en letter S van den 5 tot den 9 Junij 1843; zullende, bij gebreke van dien, anders *finaal* worden verkocht.

. BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *DOCKUM* maken door deze bekend, dat de aanstaande KERMIS aldaar zal beginnen op VRIJDAG, den 16 Junij e.k., zullende de gewone PAARDENMARKT op MAANDAG, den 19 Junij, worden gehouden. Voorts zal op DINGSDAG, den 20 dito, des namiddags te TWEE uren, worden VERHARDDRAAFD, en aan den Eigenaar van het snelstdravend Paard vrij worden vereerd: *Een paar extra fraaije en modern met Zilver bewerkte* **HOOFDSTELLEN,** zijnde voor Paarden, welke tot genoegen der Keurmeesters moeten zijn, en geen' Prijs alhier ter Stede hebben gewonnen.

De Monstering der Paarden zal precies te elf uren plaats hebben. — BEDELAARS zullen streng gelijk worden GEWEERD.

DOCKUM den 8 Mei 1843.

Burgemeester en Wethouders voornoemd:
W. R. v. D. WEIDE.
Ter ordonnantie van dezelve:
A. VAN SLOOTEN.

. De VOLMAGTEN TOT HET BESTUUR VAN DEN *NOORD POLDER* houden op Donderdag, den eersten Junij 1843, van des morgens 9 tot des namiddags 1 uur, bij C. BACKHAUS, in het *Blaauwe Paard* te *Groningen*, ZITTING, ter UITBETALING en AFLOSSING van de COUPONS en OBLIGATIËN, welke, ten laste van hunnen *POLDER*, op dien dag verschijnen.

Op MAANDAG, den 22 Mei aanstaande,

des voormiddags te elf uren, in het Zijlvesterhuis te *Onderdendam*, gedenkt de DIRECTIE van het *WINSUMER* en *SCHAPHALSTER ZIJLVEST* publiek uit te besteden, onder nadere approbatie, aan de minsteischenden:

I. Het AFBREKEN van de SLUISWACHTERS-WONING bij de Winsumer en Schaphalster Zijlen, en het BOUWEN van eene nieuwe WONING en SCHUUR aldaar, met de benoodigde MATERIALEN.

II. Het VERDIEPEN van het USKWERDER MAAR, lang ongeveer 3570 Ellen.

III. Het GRAVEN van het HOOIMAAR, lang ongeveer 640 Ellen.

IV. Het DOEN van eenige HERSTELLINGEN aan de STEENTIL, in den weg van de Froomklap naar *Bedum* gelegen.

V. Het DOEN van eenige HERSTELLINGEN aan den STEENEN BOOG, over het Kanaal tusschen *Winsum* en *Obergum*.

VI. Het DOEN van eenige HERSTELLINGEN aan de VALBRUG te *Westerwijtwert*.

VII. Het GRAVEN van een gedeelte van de NIEUWE DELTHE, van af het Warffumer Maar, bij de Scheefstil, tot aan het midden van het zoogenoemde Kolksmaar, lang ongeveer 3060 Ellen.

VIII. Het GRAVEN van af genoemd Koksmaar tot aan het midden van de zoogenoemde Oude Delthe, lang ongeveer 1500 Ellen.

Bestekken en Voorwaarden van alle percelen, benevens de Teekening van het Waarhuis, liggen ter lezing in het Zijlvesterhuis te *Onderdendam*, alsmede van no. 2 te *Uskwert*, bij den Kastelein HARM KNOL, van no. 3, 4 en 6 te *Middelstum*, in het Gemeentehuis, en van no. 5 bij den Kastelein K. KUIPERS, te *Obergum*.

De Directie van Winsumer en Schaphalster Zijlvest:
Namens dezelve,
De Secretaris:
SICHTERMAN VAN DE BRAKE.

. KERKVOOGDEN der HERVORMDE GEMEENTE van *EELDE*, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, zijn voornemens, onder nadere goedkeuring van de daartoe bevoegde MAGT, ten overstaan van Mr. A. HOMAN, Notaris te *Assen*, ten Gemeentehuize te *Eelde*, publiek, op Zaturdag den 27 Mei eerstkomende, des voormiddags te elf uren, uit te besteden: Eenige HERSTELLINGSWERKEN aan de KERK en den TOREN te *EELDE*, met de LEVERING van de daartoe vereischte MATERIALEN, waarvan het Bestek en de Voorwaarden ter lezing zullen voorliggen ten gemelden Gemeentehuize, van Woensdag den 17 Mei aanstaande af tot den dag der Uitbesteding

ASSEN den 13 Mei 1843.

A. HOMAN.

FIRMA BOS en COMP.

1. AANSTAANDEN DINGSDAG

zal, op de GROOTE MARKT, aan de meestbiedenden verkocht worden, in het geheel of bij gedeelten: eene **KRAAM** van 40 Voeten lengte.

2. EXTRA VERKOOP VAN MEUBELEN.

Op WOENSDAG, den 24 Mei 1843, des namiddags te 3 uren te beginnen, zal, ten Huize van den Kastelein G. F. RASKER, op den hoek van het Ameland, aan de hoogstbiedenden, ***tot alle prijzen***, bij uitmijning worden verkocht: Een aanzienlijk assortement fraaije en solide **BEWERKTE MEUBELEN**, bestaande in onderscheidene UITTREKTAFELS met Mahoniehouten Randen en Wasdoek, in diverse grootte, benevens eene aanzienlijke partij STOELEN met Paardenhaar, Biezen en Stroomatten Zittingen, in verschillende Modellen, van ***Kersenboom-, Beuken-*** en ***IJpen hout.*** Alles ten Huize bovengemeld voor een' ieder' te bezien DINGSDAG bevorens, van 's morgens 10 tot 's avonds 8 uren.

BOELDAG.

Mr. M. DE MUINCK, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke en op de Boerenplaats van FROUKE P. CLEVERINGA, Weduwe J. J. VAN DER LAAN, Landbouweres te *Feerwerd*, op Vrijdag, den 26 Mei 1843, des namiddags te een uur, publiek, op gewone Boelgoeds Conditiën, te doen verkoopen:

2 PAARDEN, 10 a 12 stuks HORENVEE, 15 SCHAPEN, voorts WAGENS, PLOEGEN, EIDEN, AARDKARREN en verdere BOERENGEREEDSCHAPPEN.

Mr. M. DE MUINCK.

TE HUUR:

Twee GESTOFFEERDE KAMERS, waarvan de eene met MAHONIEHOUTEN MEUBELS en met eene SLAAPKAMER is voorzien. Te bevragen bij de Wedw. ROELFSEMA, in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat.

TE HUUR:

eene roijale BOVENWONING. Adres bij

J. MEINERS.

LEEST HIER!

J. B. TEN POST, EILCO ZN., wonende op den Nieuwen Weg, nabij de Steentilpoort, zijnen **TABAK** AFGEZET hebbende, verkoopt ORDINAIRE ROODE HAAN à 20 Cts., FIJNE KRUL à 25 Cts., OPREGTE BAAI à 35 Cts., PORTORICO à 45 en 60 Cts., VARINAS à 70 Cts.; alles per 5 Oncen.

. Een MAN, 43 jaren oud, die eene goede opvoeding genoten heeft, verlangt, tegen matige betaling, KOST en INWONING, in of om de Stad *Groningen*, bij eene WEDUWE tusschen 35 en 45 jaren oud, van de Protestantsche Godsdienst, doch zonder inwonende Kinderen. Adres, met franko Brieven onder letter D., bij den DRUKKER dezer COURANT.

ER WORDEN GEVRAAGD,

in eene STILLE BURGER HUISHOUDING: twee PERSONEN met KOST en INWONING; alwaar mede eene GESTOFFEERDE VOORKAMER *TE HUUR* is. Nader onderrigt bij den DRUKKER DEZER.

Een BAKKERSKNECHT,

zijn Werk verstaande, en van goede Getuigenissen voorzien, WERK verlangende, kan dadelijk dienst bekomen bij M. B. KOOIMA, te *Sappemeer*.

Een fatsoenlijk BURGERMEISJE,

25 jaren oud, Ledemate van de Hervormde Godsdienst (Waalsche Gemeente) en de beste Getuigenissen kunnende produceren, welke hare dienst als BONNE bij de Kinderen eener Familie op een Buitengoed, twee uren van *Groningen*, door verandering in de huisselijke omstandigheden dier Familie, eerlang zal verlaten, wenschte zich gaarne in den loop des Zomers weder als zoodanig of als ASSISTENTE in de Huishouding of ook ter VERZORGING en OPPASSING eener ziekelijke DAME geplaatst te zien. Informatiën op franko aanvrage te bekomen bij den Boekverkooper J. OOMKENS, J.ZOON, te *Groningen*.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.